SVOBODA
Founded in 1893
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 14, П'ЯТНИЦЯ, 2 КВІТНЯ 2010 РОКУ | 1893 | Vol. 117, No. 14, FRIDAY, APRIL 2, 2010 | $1.00

Прем'єр-міністер України Микола Азаров відвідав Москву

25 березня Прем'єр-міністер України Микола Азаров вперше після призначення на цю посаду відвідав Москву, де зустрівся з Прем'єр-міністром Російської Федерації Володимиром Путіним. Про висліди зустрічі розповів на інтернет-сторінці „Української правди" економічний експерт Артем Захарченко („Економічна правда").

Прем'єр-міністер України Микола Азаров (зліва) під час зустрічі з Прем'єр-міністром Російської Федерації Володимиром Путіним 25 березня у Москві. *Фото: Урядовий портал України*

Поїздка прем'єр-міністра України Миколи Азарова до Москви не принесли видимих результатів. Число ж невидимих, відповідно до здогадок експертів, може бути не меншим, ніж за часів візитів Юлії Тимошенко.

Від переговорів, проведених М. Азаровим, експерти очікували домовленостей про зниження ціни на газ або, принаймні, відкритої інформації про хід перемовин. Адже саме за відсутність цих факторів Партія Реґіонів критикувала попередній уряд.

Однак, після повернення прем'єра і підсумкових заяв сторін виникло відчуття, що у Москві були виголошені загальні слова про взаємне розуміння, а про що велися переговори – незрозуміло. На переговорах сторони були непоступливі і намагалися будь-що досягти виконання своїх умов.

М. Азаров пропонував зниження ціни на газ в обмін на поступки в інших сферах. Мова начебто йшла про допущення росіян до українських ядерних проєктів та прямих продажів газу українським промисловим споживачам. М. Азаров залучив до газових перемовин міністра закордонних справ Костянтина Грищенка, що останніми роками не практикувалося.

Найголовнішим козирем Києва, на думку експертів, має бути теза, що помилкові параметри, закладені у діючі газові контракти, шкодять і Україні, і Росії. Закупівля газу у березні була рекордно низькою через нестачу грошей у компанії „Нафтогаз України". Партія Реґіонів заявила, що у випадку відмови Росії зменшити контрактні обсяги газу Україна почне експортувати газ власного видобутку, що зараз продається населенню. Але цей проєкт можливий тільки за умови реформи газового ринку.

У випадку запровадження режиму вільної торгівлі газом в Україні, надлишки російського газу, які „Нафтогаз" змушений буде собі у збиток закуповувати у Росії, сильно знизять внутрішню ціну. Через це приватні внутрішні видобувники вважатимуть за краще продати газ до Европи.

Протилежна ситуація – коли, у випадку будівництва Росією обхідних газопроводів, українську газотранспортну систему (ГТС) можна буде використати у реверсному режимі для постачання дешевого газу з европейських ринків.

(Закінчення на стор. 3)

Електронні архіви СБУ будуть збережені у Києво-Могилянській академії

КИЇВ. – У Національному університеті „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА) 18 березня відбулася презентація проєкту „Розсекречені архіви: з фондів архівів Служби безпеки України". До академії передано електронні копії розсекречених архівів спецслужб, які десятки років зберігалися під грифом „Цілком таємно".

У презентації взяли участь президент НаУКМА Сергій Квіт, колишній директор Державного галузевого архіву СБУ Володимир В'ятрович, директор Наукової бібліотеки НаУКМА Тетяна Ярошенко, професори Володимир Панченко та Юрій Мицик, історики, дослідники, архівісти, студенти.

Документів колишнього ОҐПУ-НКВД-КҐБ з жовтня 2008 року стали доступними для ознайомлення. Проте з нещодавньою зміною керівництва СБУ виникла серйозна загроза згортання цього процесу. Вже припинено наповнення електронної бази архівних матеріялів, готуються вказівки стосовно закриття всієї системи електронних архівів в усій Україні.

На презентації проєкту збереження архівів Служби безпеки України (зліва): Володимир Панченко – віце-президент з навчальної роботи Національного університету „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА), Сергій Квіт – президент НаУКМА, Володимир В'ятрович – колишній директор Державного галузевого архіву СБУ.

Фото: Сергій Росинський

Учасники презентації наголошували, що цього не можна допустити. Розсекречення архівів провадилася на підставі Закону України про інформацію та Закону України про державну таємницю. Ці документи чітко визначають, що державною таємницею є така інформація, поширення якої може зашкодити національним і державним інтересам України.

Інформація про мільйони репресованих громадян, депортацію кримських татар, ліквідацію еврейських національних організацій, придушення українського повстанського руху, спецоперації НКВД, які чинилися на західній Україні проти Української Повстанської Армії, про історію українського дисидентського руху та спроб придушення національного руху кінця 1980-1990-их років не повинна бути секретною.

Відтепер електронний архів розсекречених матеріялів СБУ буде доступний і в Науковій бібліотеці Могилянки, а через сайт http:www.ukma.kiev.ua – у світі. Це дасть дослідникам не лише України, але й світової спільноти унікальну можливість доступу до документів, вивчення і оприлюднення яких сприятиме встановленню історичної правди та відновленню історичної пам'яті.

Передана до академії електронна база, яка нараховує близько 17 тис. документів, буде включена в інформаційний та науковий обіг.

Лариса Сиволожська,
керівник прес-центру НаУКМА

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Верховна Рад не підтримала звільнення Д. Табачника

КИЇВ. — Верховна Рада не звільнила Дмитра Табачника з посади міністра освіти і науки. Таку постанову виносив на голосування 30 березня провідник депутатської групи „За Україну!" В'ячеслав Кириленко, але її підтримали лише 202 депутати з 424 присутніх у сесійній залі парляменту. Не голосували за дане рішення у повному складі фракції, які входять до коаліції. „Перебування такої людини на посаді міністра дискредитує Кабінет міністрів, Верховну Раду та українську державу в цілому, може завдати істотної шкоди розвиткові освіти й науки", – переконаний В. Кириленко, який назвав Д. Табачника українофобом і пообіцяв зареєструвати новий проєкт про його звільнення. *(Бі-Бі-Сі, „День")*

МВФ назвав умови поновлення співпраці

КИЇВ. — Міжнародний валютний фонд (МВФ) назвав три умови для поновлення співпраці з Україною. Вони вимагають зміцнення податкової стабільності. Дефіцит бюджету не має перевищувати 6 відс. Внутрішнього валового продукту. Ще одна умова – завершення рекапіталізації банків, забезпечення добрих макропоказників, зокрема і щодо інфляції. Зараз МВФ розглядає дві можливості співпраці – продовження нинішньої програми або розроблення нової. Два роки тому МВФ вирішив надати Україні майже 16.5 млрд. дол. кредиту. Близько 11 млрд. дол. з них Київ уже отримав. Однак, торік через невиконання Києвом попередніх зобов'язань – МВФ призупинив кредитування України. *(„5 канал")*

Україна підписала плян взаємодії

МОСКВА. — Міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко 26 березня взяв участь у засіданні Ради міністрів закордонних справ Співдружности незалежних держав (СНД) в Москві. В рамках засідання Україна підписала 16 з 21 запропонованих документів, зокрема плян взаємодії між зовнішньополітичними відомствами країн-учасниць СНД на 2010 рік. Крім того, Україна підтримала рішення щодо активізації роботи з вдосконалення пляну здійснення Концепції розвитку СНД. К. Грищенко підтримав своїх колеґ у питанні необхідности координації зусиль з відзначення 65-ої річниці перемоги у Другій світовій війні. *(„День")*

В. Литвин: в Україні має бути одна державна мова

ДУБЛІН, Ірляндія. — В Україні має бути одна державна мова – українська. Про це голова Верховної Ради України Володимир Литвин заявив 26 березня наприкінці своєї дводенної офіційної візити в Ірляндію. „Ірляндія зробила помилку у визнанні англійської другою державною мовою. Ми не повинні повторити ірляндської помилки. Сьогодні англійська мова домінує в Ірляндії. Якщо російська буде визнана другою державною в Україні, в нинішніх умовах українська мова буде відсунута на периферію", – підкреслив В. Литвин. Він водночас наголосив, що права російськомовного населення в Україні не мають порушуватися. „Більшість вважає українську рідною мовою, проте значна кількість населення спілкується російською. Російська мова домінує на телебаченні та в друкованих засобах масової інформації загалом. Існує певний психологічний бар'єр, коли російська мова розглядається як більш престижна", – пояснив В. Литвин. *(„День")*

Д. Табачник скасував зовнішнє тестування

КИЇВ. — Міністер освіти і науки України Дмитро Табачник 29 березня скасував наказ колишнього міністера освіти Івана Вакарчука від 28 жовтня 2009 року, яким з метою подолання корупції вводилося обов'язкове зовнішнє незалежне іспитування випускників середніх шкіл. Як сказано в тексті наказу, він прийнятий, „щоб уникнути перевантаження школярів загальноосвітніх навчальних закладів в період завершення навчального року та з огляду на незадовільний рівень підготування дослідження з вивчення рівня навчальних досягнень учнів загальноосвітніх навчальних закладів з української мови, математики та історії України". Своїм наказом Д. Табачник також доручив Департаментові загальної середньої та дошкільної освіти „вивчити питання про проведення вищезгаданого дослідження (з вивчення рівня навчальних досягнень учнів загальноосвітніх навчальних закладів з української мови, математики та історії України) в 2010-2011 навчальному році". Раніше Д. Табачник заявив, що під час вступу до вищих навчальних закладів цього року будуть враховуватися висліди як іспитів, так і показники шкільного атестату, а формула визначення балів буде поширена серед всіх навчальних закладів. *(„Кореспондент")*

В. Янукович нагородив Фіделя та Рауля Кастрів

КИЇВ. — Президент Віктор Янукович 26 березня нагородив провідника Куби Фіделя Кастро орденом „За заслуги" І ступеня а його брата, голову Ради міністрів Куби Рауля Кастро, – орденом князя Ярослава Мудрого І ступеня. Також іншим указом за значний особистий внесок у зміцнення українсько-кубинського співробітництва, здійснення програм лікування та оздоровлення дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи орденом Ярослава Мудрого V ступеня нагороджений міністер охорони здоров'я Куби Хосе Кабрера. Нагороджено ще п'ятьох кубинських чиновників орденом „За заслуги" III ступеня. Президент відзначив величезну вагу кубинської допомоги Україні у справі подолання наслідків Чорнобиля, від яких особливо страждають діти. Близько 23 тис. українських дітей, які постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи, лікувалися в кубинському оздоровчому центрі „Тарара". *(„Українська правда")*

В. Янукович обіцяє перевибори

КИЇВ. — Президент Віктор Янукович пообіцяв Европі перевибори у разі визнання коаліції у Верховній Раді неконституційною. Під час зустрічі з депутатами Европарляменту Президент заявив, що ніколи за жодних обставин не піде на порушення діючої Конституції. *(„Голос Америки")*

Британія поглибить співпрацю з Україною

КИЇВ. — Великобританія поглиблюватиме співпрацю з Україною в здійсненні реформ – заявив 25 березня на відкритті Навчального центру Британської Ради у Верховній Раді України Посол Великобританії в Україні Лі Тернер. „Уряд Британії вірить у те, що Україна – европейська держава, найбільш демократична у реґіоні. Країна має провести велику працю, щоб вступити до Евросоюзу, і наше завдання – допомогти Україні, – сказав дипломат. — Ми розуміємо, наскільки важливим для українських парляментарів, співробітників апарату Верховної Ради та парляментських комітетів є досконале володіння англійською мовою". За словами Л. Тернера, перші курси англійської для державних інституцій України були відкриті 10 років тому при Міністерстві оборони для навчання українських миротворців. „Україна бере активну участь у розбудові европейської безпеки, у боротьбі з міжнародним тероризмом", – наголосив Посол. *(Радіо „Свобода")*

Розвиток українсько-американського партнерства

КИЇВ. — Розвиток українсько-американського стратегічного партнерства залишається одним з першочерговостей зовнішньої політики України. На цьому 24 березня наголосив міністер закордонних справ Костянтин Грищенко під час зустрічі з заступником помічника Державного секретаря США з питань Европи та Евразії Денієлом Раселом. Сторони обговорили актуальні питання розвитку українсько-американських взаємин. Окрему увагу було приділено підготуванню робочої візити Президента України Віктора Януковича до США з метою участи у зустрічі з ядерної безпеки, яка відбудеться 12-13 квітня. *(„Укрінформ")*

М. Маринович у Лондоні

ЛОНДОН. — У Британії на запрошення Оксфордського університету 24 березня перебував проректор львівського Українського Католицького Університету і відомий правозахисник Мирослав Маринович. Він дав досить похмуру оцінку становища в Україні загалом, і в ділянці релігії та міжконфесійних взаємин зокрема, після приходу Президента Віктора Януковича до влади. Він зазначив, що два попередні президенти України в день інавґурації брали участь у спільній молитві з священиками усіх конфесій, цим демонструючи, що є президентами усіх українців. Натомість В. Янукович вирішив публічно прийняти благословення лише від Патріярха Російської Православної Церкви Кирила. М. Маринович також мав виступ перед лондонською громадою Української Греко-Католицької Церкви і низку зустрічей з організаціями, що підтримують Український Католицький Університет у Львові. *(„Німецька хвиля")*

Україна згадує В'ячеслава Чорновола

КИЇВ. — 25 березня 1999 року трагічно обірвалося життя Героя України, видатного політичного і громадського діяча, провідника національно-демократичних сил, народного депутата, публіциста В'ячеслава Чорновола. Він загинув за нез'ясованих обставин в автокатастрофі під Борисполем. Соратники В. Чорновола вважають його загибель політичним убивством. Поховано В.Чорновола на центральній алеї Байкового кладовища в Києві.

На В. Чорновола полювали все життя – йому затуляли рота, виривали з рук перо, арештовували, морили голодом, паплюжили плітками, погрожували. Його міцний волелюбний дух загартовувався в радянських таборах суворого режиму, він пройшов випробування зрадою колишніх соратників і втратою друзів.

В. Чорновіл став провідником нації в часи її великої розгублености, втрати всіх духовних основ та цінностей. Саме тоді він об'єднав навколо себе всі національно-патріотичні сили для розбудови нового українського суспільства. Сенсом життя для В. Чорновола була Україна. Він жив Україною, він був патріотом, який вірив у розбудову нової держави і завжди був в аванґарді цього процесу.

„Україну виведе з кризи не сіра маса космополітичних „прагматиків-господарників", а професіонали-патріоти, які спираються на політичні структури. І цей процес залежить від того, як скоро такі люди матимуть змогу прийти до влади в Україні", – вірив він.

Ім'я В. Чорновола належить сьогоденню і майбутньому. Справжні патріоти і демократи зобов'язані втілювати в життя ідеали, за які боровся та за які загинув В. Чорновіл.

Речник колишнього Президента Віктора Ющенка Ірина Ванникова назвала безвідповідальною заяву Тараса Чорновола про можливу причетність „людей В. Ющенка" до смерти його батька В. Чорновола. „Заява може спричинити нагнітання ситуації та позначитися на об'єктивності розслідування справи", – заявила І. Ванникова. Вона наголосила, що роблячи заяви щодо розслідування таких гучних справ, потрібно виявляти відповідальність, а не керуватися лише емоціями. „Недовіра, безпідставні звинувачення і безвідповідальні заяви – не на користь конструктивній роботі слідства", – підкреслила І. Ванникова. Вона додала, що така заява є „абсурдною і образливою для В. Ющенка, який, як відомо, завжди був соратником В. Чорновола, глибоко поважав його як людину, великого громадянина і політика, та протягом усього життя сповідує його цінності". *(УНІАН, „День")*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Вже хоче волі увесь Кавказ

Вибухи на підземних коліях Москви (див. стор. 4) викликали багато відгуків в Росії і за кордоном. Крім висловів жалю і співчуття родинам полеглих, експерти намагаються знайти причини цих диверсій і визначити їхній вплив на дальшу політику Москви щодо Північного Кавказу. Інформаційне аґентство УНІАН 29 березня оприлюднило думки кількох відомих знавців проблеми.

Анатолій Стріляний, російський публіцист:

Московська влада приписує теракт кавказцям… Отже, їм треба буде робити щось із Рамзаном Кадировим, якому віддали Чечню за те, що він обіцяв навести там лад. Дві чеченські війни мають логічне завершення, бо Чечня фактично отримала незалежність, де немає російського закону. Там керує Р. Кадиров і його бандити. Якщо теракти справді мають чеченський слід, то навіщо тоді годувати Р. Кадирова, заплющувати на його середньовічне ханство очі? І спокою там насправді немає… І в Інгушетії неспокійно, щодня когось убивають, тобто обставини некеровані. Так, перед Москвою зараз постане питання – відпускати Кавказ чи не відпускати. Але це запитання не для таких мізків, як у Путіна й Медвєдєва – по-перше. Це ж не на лещатах їздити в Сочі й позувати з голим торсом.

Дмитро Корчинський, учасник чеченської війни, український публіцист:

У російському керівництві є суперечності щодо Кавказу. Лінія Володимира Путіна – душити Північний Кавказ руками північнокавказьких компрадорів на зразок Рамзана Кадирова, а лінія Дмитра Медвєдєва – душити Кавказ силами спецслужб і збройних сил Росії. Власне, це поле, на якому бореться „медведєвська" і „путінська" лінії. Бо вони не наважуються боротися між собою в Москві. У ґльобальному маштабі це призведе до посилення національно-визвольної боротьби по всій Російській Федерації. Тільки в цю загальновизвольну боротьбу перший раз за довгий час буде втягнутий і сам російський народ, який вестиме свою боротьбу проти Кремля.

Олександер Храмчихін, завідувач відділу Інституту політичної і військової аналізи (Росія):

Зараз важко передбачати, як сьогоднішні теракти можуть вплинути на політичну ситуацію в Росії. Тобто все досить непередбачувано. Наприклад, події в Беслані свого часу стали приводом для скасування виборів губернаторів. Хоча в цьому жодного причинного зв'язку вловити було неможливо. Москва завжди була під загрозою. Те, що була деяка перерва, не означає, що все виправилося, оскільки терористична війна на Кавказі триває постійно. Якщо раніше загроза була льокалізована в Чечні й усі виходи назовні мали чеченське походження, то тепер це загальнокавказька ситуація.

Віктор Суворов, письменник, публіцист:

Те, що попередні вибухи в Москві, були справою злочинної влади, не викликає жодних сумнівів. Завжди якомусь Гітлерові треба підпалити райхстаґ. Ось підпалив – і боротьба з тероризмом починається. Недавно був вибух „Невського експресу"... У Росії є правило: якщо хтось бажає влаштовувати акції протесту, то має за 10 днів одержати дозвіл від влади. У Москві правляча фракція „Єдина Росія" влаштувала відразу ж після вибуху „Невського експресу" акцію протесту проти тероризму. Отже, вони просили дозволу протестувати проти тероризму за 10 днів до теракту на „Невському експресі". Тобто, навіть не вникаючи в усі теракти, я відчуваю, що за цим може ховатися…

Прем'єр-міністер...

(Закінчення зі стор. 1)

Це припущення виглядає менш реальним, адже реверс української ГТС можливий тільки у надзвичайних ситуаціях, коли російське паливо не надходить до Европи. Так було під час газових суперечок у січні 2008 року, коли „Укртрансгаз" подавав газ практично у всіх можливих напрямках.

Отже, ця схема працюватиме тільки у разі, якщо Росія таки збудує Північний і Південний потоки і відмовиться від транспортування газу територією України хоча б наполовину. А це для Росії наразі було б марнотратством, вважають експерти.

Україна мала б збудувати термінал зрідженого газу, який доставлявся б танкерами з Середземноморського басейну. У такий спосіб Україна могла би реально скористатися сценарієм, за яким уже чотири европейські країни – Франція, Німеччина, Італія, Туреччина – знизили собі ціни на російський газ.

Ці держави 2009 року почали отримувати дешевий газ з Африки та Середньої Азії, що раніше надходив до Сполучених Штатів, а тепер, у зв'язку з надлишком на північноамериканському ринку власного сланцевого газу, постачання газу переорієнтували на Европу. Це лише початок великого процесу „збивання" російської ціни.

Росія змушена бути гнучкішою у виробленні нової цінової політики, адже від европейського ринку „Ґазпром" відмовлятися не буде. Для Києва ця прогноза – позитивна, бо вона означає збереження завантажености його газотранспортної системи. Але чи зможе й Україна вимагати для себе ринкової ціни, чи далі буде шукати фонди на оплату палива по 450 дол. за 1,000 кубометрів – залежить тільки від будівництва газового терміналу.

Покищо у Европі ціна коливається близько позначки 170 дол. за 1,000 кубометрів. Різниця з українською імпортною ціною у 306 дол. протягом першого кварталу цього року – суттєва.

Таким чином, бажання отримати дешевий газ в уряду є арґументи для переговорів з Росією також. Залишилося почати впроваджувати перераховані проєкти. Адже найбільшого успіху у переговорах з Росією досягає не той, хто вміє її лякати, а той, хто вміє діяти.

НА ТЕМИ ДНЯ

Чому Росія так поспішає?

В тисячу таємних способів дискредитуючи Президента Віктора Ющенка за принципову проукраїнськість, активно сприяючи його поразці в останніх виборах, Москва, користуючись приходом до влади Віктора Януковича і його Партії Реґіонів, буквально вискакує зі шкіри, намагаючись якнайшвидше і якнайглибше дестабілізувати Україну. Явно цей процес почався з моменту, коли московський Патріярх Кирило приїхав до Києва благословляти В. Януковича на президентство.

„З думкою про Україну ми прокидаємося і засинаємо", – запевнив Президент Росії Дмитро Медведєв після першої ж (8 березня) зустрічі з В. Януковичем. Звучить як зла, цинічна насмішка російського шовініста-великодержавника, але насправді це – стратегічний напрям московської політики. Той напрям нова влада в Україні дозволяє Москві виявляти вже цілком відверто.

Перша і фундаментальна поступка В. Януковича перед Москвою – проголошення у спільній з Д. Медведєвим заяві позабльокового статусу України. Цим убито відразу „двох зайців" – скасовано европейську орієнтацію Української держави і збережено панування Росії в інформаційній сфері України.

Друга поступка – обіцянка В. Януковича, під час тієї ж зустрічі, що Чорноморська військова фльота Росії може залишатися на українській території і після 2017 року.

Третя: В. Янукович висловився за вступ України до Митного союзу з Росією, Білоруссю і Казахстаном, хоч це суперечить членству України у Світовій організації торгівлі.

Наступна поступка: 22 березня новий міністер палива й енерґетики Юрій Бойко поїхав до Москви і, швидше за все, ми почуємо про утворення міждержавного газового консорціюму, який дасть російській стороні право розпоряджатися українською газотранспортною системою. В кожному разі, відомий своєю ворожістю до України депутат російської Державної Думи Костянтин Затулін ще до початку переговорів прозоро натякнув, що газ для України значно подешевшає, мовляв – як і для Білорусі, „в якій російська мова є другою державною".

Неспростовним свідченням зовнішньополітичної переорієнтації В. Януковича на Москву є призначення на високі посади в уряді національно байдужих або ж ворожих до українського національного відродження діячів, як от відомий українофоб Дмитро Табачник, проти якого все свідоме українство розпочало акції протесту. Але ж проблема не в ньому одному.

Розуміючи, куди зібрався вести Україну В. Янукович, подали рапорти про звільнення командувач військово-морськими силами адмірал Ігор Тенюх і командувач повітряними силами генерал-полковник Іван Руснак. Почалося масове звільнення проукраїнських голів обласних державних адміністрацій.

Ідейною перемогою Москви є немудра обіцянка В. Януковича скасувати указ Президента В. Ющенка про присвоєння звання Героя України Степанові Бандері. На догоду Москві, це має статися 9 травня.

Ще одне свідчення поспіху Москви, яка певна, що з Президентом В. Януковичем настав її час: депутат Верховної Ради Остап Семерак оприлюднив одержаний ним від депутата російської Державної Думи Євгена Федорова докладний проєкт побудови єдиної країни „від Карпат до Сахаліна" у складі Росії, України і Білорусі, але зі столицею в Києві. Ефективний, що й казати, спосіб обрали москалі – вийняти з українських грудей саме серце.

Минулого року, навесні, Президент Росії Д. Медведєв зібрав працівників Федеральної служби безпеки і цілком відверто подякував їм за їхню „ефективну службу", спрямовану проти незалежної Української держави. Вони, отже, не чекали, поки прийде промосковський В. Янукович, а діяли з випередженням обставин. У серпні 2009 року Д. Медведєв з такою ж відвертістю висловив великодержавні погляди щодо України як частини „триєдиного російського народу".

Що це означає практично, пояснили в київській газеті „Дзеркало тижня" (21 вересня 2009 року) колишній Секретар Ради національної безпеки й оборони України Володимир Горбулін і доктор політології Олександер Литвиненко: „Мова фактично йде про ультиматум: територіяльна цілісність України може збергтися за однієї умови – її переходом під російський протекторат".

Чому Москва так поспішає? Щоб нас не звинувачували в упередженості, покликуємося на свідчення московського вченого – доктора філософських наук, директора Центру з вивчення Росії Ігоря Чубайса: „...Ситуацію, що створилася в Росії, потрібно вважати системною кризою. Подолати її, зберігаючи існуючий політичний механізм, неможливо... Росія вперше за 80 років перестала бути індустріяльною державою. Аґрарний сектор лише на половину покриває потреби в сільськогосподарській продукціїі. Росія перестала бути аґрарною державою. Ми живемо переважно за рахунок сировинного експорту... Найгостріша проблема демографічна. Росія вимирає: кожний рік спад перевищує приріст на мільйон осіб... 1913 року Росія займала 70-те місце у світі за споживанням алькоголю (4.7 літра на людину в перерахунку на чистий спирт на рік)... Тепер з 18 літрами на людину на рік ми вийшли на перше місце у світі...".

„За всією геополітичною бравадою Кремля ховається та обставина, що держава, яка прийшла на зміну могутньому СРСР, занурюється в смертоносний демографічний і соціяльно-економічний вир", – писав на початку січня у „Вашінґтон Таймс" Айлен Бермен, віце-президент Американської Ради закордонної політики.

Отож злу службу не лише Україні, але й Росії послужить Президент В. Янукович, якщо дозволить московським вождям рухатися у бік цієї небезпечної для обидвох країн ілюзії – нібито поглинення України може врятувати Росію. Коли одна слабка держава поглинає іншу слабку державу, обидві стають удвічі слабшими.

Петро Часто

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама відвідав Афганістан

КАБУЛ, Афганістан. — Президент США Барак Обама провів неділю, 28 березня, в Афганістані, куди він прибув з попередньо не розголошуваною візитою. На порядку денному була зустріч з Президентом Гамідом Карзаєм та американськими військовими. Головна мета його поїздки – переконати Президента Г. Карзая очистити уряд від посадовців-корупціонерів і посилити розбудову демократичного уряду. Б. Обама провів в країні лише добу. Перед відлетом він також зустрівся з військовим командуванням США та американськими вояками. *(„Голос Америки")*

Вибухи у підземці Москви

МОСКВА. — 29 березня у другому вагоні поїзда на станції „Луб'янка" московської підземки стався вибух. Через пів години бомба вибухнула у потязі на станції „Парк культури". Обидва вибухи прогриміли, коли поїзди знаходилися на плятформі. У висліді загинуло 38 осіб. Поранення отримали 72 особи. З них у дуже тяжкому стані – п'ять осіб, у тяжкому 27, середньої тяжкости – 34, у задовільному стані – шість осіб. За фактом вибухів на станціях метрополітену порушено кримінальну справу. Міліція була переведена на посилений режим праці. Узято під особливу контролю усі станції московської підземки, місця масового перебування людей. У російській столиці запроваджено посилений пашпортний режим. Прокурор Москви заявив, що вибухи у метро скоїли терористки-смертниці. Глава Федеральної служби безпеки Росії вже заявив, що до терактів у московському метро причетне угруповання з Північного Кавказу. Теракти засудили Рада Европи, НАТО і Евросоюз, а також Президент США Барак Обама. *(„Кореспондент")*

„Аль-Кайда" погрожує помстою у разі страти Шейха Мохамеда

КАЇР, Єгипет. — Арабська телевізійна мережа „Аль-Джазіра" оприлюднила авдіо-запис, як припускають, Осами Бен Ладена, в якому він погрожує вбивати американських вояків, якщо буде страчено імовірного організатора терористичних атак 11 вересня 2001 року. Чоловік, голос якого записано на плівці, від імені угруповання „Аль-Кайда" остеріг, що американців стратять, якщо Халіда Шейха Мохамеда буде засуджено до смерти. Підозрюваний у тероризмі перебуває у США, де відбувається його судовий процес. „Аль-Джазіра" передала авдіозапис 25 березня. Автентичності авдіозапису покищо не підтверджено. *(„Голос Америки")*

Б. Нетанягу не бачить проблем у взаєминах між Ізраїлем та США

ЄРУСАЛИМ. — Прем'єр-міністер Ізраїлю Бенямін Нетанягу 29 березня спробував применшити напруження у стосунках його країни з США. Б. Нетанягу, який днями зустрічався у Вашінґтоні з Президентом США Бараком Обамою, сказав членам свого кабінету, що Ізраїль та США є „союзниками і друзями", які здатні вирішити розбіжності у поглядах на ті чи інші питання. Ізраїльський прем'єр також відсторонився від нібито зроблених ним коментарів, які надрукувала одна з ізраїльських газет. У статті, котра посилається на близькі до прем'єр-міністра джерела, йшлося про те, що Б. Нетанягу назвав Б. Обаму „катастрофою" для Ізраїлю. Прем'єр назвав подібні коментарі „неприйнятними". *(„Голос Америки")*

Сербія вибачилася за Сребреніцу

БЕЛҐРАД, Сербія. — Сербський парлямент 31 березня прийняв резолюцію, яка засуджує вбивство мусульманів у місті Сребреніца в 1995 році і приносить вибачення родинам жертв. Резолюцію прийнято дуже невеликою перевагою голосів, і вона не визнає, що це масове вбивство було геноцидом, бо цьому протистоять праві партії. Правляча Демократична партія вважає, що резолюція, яка засуджує масове вбивство і вибачається за те, що Сербія не змогла його попередити, до певної міри допоможе відновити міжнародний авторитет Сербії, яка прагне вступити до Европейського Союзу. Але націоналісти вважають, що текст іще більше демонізує сербів і призведе до несправедливого зображення Сербії в підручниках з історії. Проте це важливий момент для країни, яка довго заперечувала, що це масове вбивство мусульман узагалі відбулося, і де громадська думка щодо ролі Сербії у війнах 1990-их років досі радикально поділена. *(Бі-Бі-Сі)*

У Лібії відкрилася зустріч Ліґи арабських країн

ТРІПОЛІ, Лібія. — У центрі уваги учасників зустрічі Ліґи арабських країн – розблькування ізраїльсько-палестинських переговорів. Напередодні зустрічі Генеральний секретар Ліґи Амр Муса заявив, що непрямі переговори між сторонами можуть відновитися лише за умови, якщо Ізраїль відмовиться від будівництва нового житла у Східньому Єрусалимі. Ізраїль не погоджується з такою пропозицією. 27 березня стало відомо, що ізраїльська танкова колона вийшла з смуги Гази, завершивши акцію, яка проводилась у відповідь на загибель на кордоні двох ізраїльських вояків під час сутичок з палестинцями. (*Радіо „Свобода"*)

У Пакистані звільнили іранського дипломата

ТЕГРАН, Іран. — Іранське державне телебачення повідомило про звільнення і повернення додому іранського дипломата, викраденого в листопаді 2008 року на північному заході Пакистану, в місті Пешавар. У повідомленні мовиться, що торговельного аташе Гешматолу Атарзаде звільнили у висліді складної спецакції з участю співробітників розвідки. Подробиць акції не подають. *(Радіо „Свобода")*

Німеччина не підтримала членство Туреччини в ЕС

БЕРЛІН. — У ході дводенної візити до Туреччини канцлер Німеччини Анґела Меркель 30 березня знову висловилася проти повноправного членства цієї країни в Евросоюзі. „Туреччина не повинна в неґативному світлі розглядати пропозицію „привілейованого партнерства" замість повноправного членства, – заявила А. Меркель. – Правила гри змінилися з тих пір, коли почався переговорний процес. Переговори про вступ не мають кінцевої дати. Я вважаю, що нам слід працювати над цим процесом. Перш ніж стати повноправним членом Евросоюзу, Туреччина має відповідати основним розділам законодавства ЕС". Прем'єр-міністер Туреччини Реджеп Ердоган, однак, заявив, що пропозиція про привілейоване партнерство неприйнятна для Туреччини і є порушенням умов переговорів, які були узгоджені п'ять років тому: „Я не знаю такого статусу як „привілейоване партнерство". Ми не розглядаємо такий варіянт серйозно, він не має юридичної основи. Нам пропонують щось неіснуюче. Всі умови були погоджені на момент початку переговорів про вступ. Туреччина продовжуватиме вести переговори тільки про повноправне членство", – сказав турецький прем'єр-міністер. *(Радіо „Свобода")*

НАТО пропонує систему ПРО з участю Росії

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — НАТО закликає створити широку систему безпеки з участю Росії для захисту від можливих ракетних ударів з боку країн з нестабільними режимами. Генеральний секретар альянсу Андерс Фоґ Расмусен, виступаючи 27 березня на конференції НАТО в Брюселі, відзначив, що понад 30 країн, зокрема Іран, уже мають або розробляють балістичні ракети. А. Расмусен підкреслив також, що існує небезпека поширення ядерної зброї. Керівник Північноатлантичного союзу закликав до листопадової зустрічі в Лісабоні ухвалити юридично обов'язкове рішення з протиракетної оборони. *(Радіо „Свобода")*

Американський адмірал відвідав збори афганських старійшин

КАБУЛ, Афганістан. — Голова Об'єднаного комітету начальників штабів Збройних сил США адмірал Майк Мален 30 березня відвідав у місті Марджі на півдні Афганістану збори місцевих старійшин. Обговорювалися питання розвитку інфраструктури в реґіоні, який протягом тривалого часу вважався цитаделлю талібів. Бойовики були витіснені з цього міста в висліді недавньої великої акції сил НАТО і афганських урядових військ у провінції Гільменд. Повідомляють, що старійшини звернулися до американського голови Об'єднаного комітету штабів Збройних сил з проханням сприяти швидкому будівництву в реґіоні доріґ, відкриттю шкіл і лікарень. (*Радіо „Свобода"*)

Перший комікс про Супермена продано за 1.5 млн. дол.

ВАШІНҐТОН. — Примірник першого коміксу про популярного героя Супермена встановив черговий ціновий рекорд для подібного роду видань – його продано на інтернет-авкціоні за 1.5 млн. дол. Рідкісний екземпляр викуплений у приватної особи. Ім'я покупця не розголошується. Організатори авкціону зазначають, що це був „затятий фанат коміксів". Цей випуск коміксу про Супермена з'явився на книжкових прилавках США в червні 1938 року в серії „Action Comics" і коштував всього 10 центів. На обкладинці пілотного номера зображений одягнений у традиційне синє трико і червоний плащ Супермен, який піднімає над головою зелений автомобіль. *(„Кореспондент")*

Арабські країни розробили плян врятування Єрусалиму

ТРІПОЛІ, Лібія. — Арабські країни розробили „Плян дій з врятування Єрусалиму", який буде представлений на затвердження провідникам арабських держав на зустрічі в Лібії. Плян передбачає створення спеціяльної комісії в рамках Ліґи арабських держав, яка „зафіксує всі дії Ізраїлю зі зміни демографічної ситуації в Єрусалимі, захоплення власности арабського населення, зокрема будинків палестинців". Потім ця комісія підготує звернення до Міжнародного суду ООН і Міжнародного кримінального суду, а також до інших судів, зокрема національних, „які мають повноваження на переслідування Ізраїлю за порушення прав палестинців". Плян передбачає скликання спеціяльної конференції, на якій обговорять питання здійснення цього пляну, підтримку арабської присутности в Єрусалимі. Плянується також проведення „тижня Єрусалиму в арабських засобах масової інформації". Арабським дипломатам в ООН буде доручено добитися проведення спеціяльних засідань міжнародної організації для обговорення ізраїльських дій. *(„День")*

Теракотові воїни Китаю відвідали Вашінґтон

ВАШІНҐТОН. — Столичний Вашінґтон відвідала дуже своєрідна армія. Це – славні китайські воїни з теракоти, яких було виставлено на показ у Національному географічному музеї. Виставка змальовувала історію воїнів, які тисячоліттями сумлінно охороняють могилу першого імператора Китаю. Понад 2,000 років тому перший імператор Китаю Цінь Шіхуанді наказав створити понад 7,000 воїнів з теракоти у натуральну величину, щоб вони були поховані разом з ним і охороняли його в потойбічному житті. Воїни виконали свій обов'язок. Ніхто не потривожив останків імператора аж до 1974 року, коли китайські селяни натрапили на його давню могилу недалеко міста Сіянь. Від того часу статуями китайських воїнів з теракоти захоплюється світ, включно з відвідувачами виставки в Національному географічному музеї у Вашінґтоні. Експерти кажуть, що, можливо, понад 7,000 воїнів з теракоти захоронені у кількох місцях. Проте китайські археологи вирішили викопати всього лише близько тисячі фігур, а решту залишити недоторканими. Виставка у Вашінґтоні складалася з 15 скульптур воїнів. Крім того, на виставці було представлено понад 100 інших пам'яток династії Цінь. Виставка у Національному географічному музеї користувалася великою популярністю серед мешканців Вашінґтону та туристів. Вона тривала до кінця березня. *(„Голос Америки")*

ТОЧКА ЗОРУ

Акт невдяки

Европейський парлямент ухвалив резолюцію про ситуацію в Україні, де, поряд з розумною аналізою цієї ситуації, вдався до прямого „старшобратнього" повчання України – з легкої руки польського прем'єра Єжи Бузека, теперішнього голови цього парляменту. Є. Бузеку, бачте, не до вподоби, кого українці шанують, як своїх героїв, що є виключною внутрішньою справою українців.

Що ж саме викликало незадоволення польського діяча? Йому не до вподоби присвоєння Степанові Бандері звання Героя України. Що ж такого зробив С. Бандера, що шкодило і шкодить Европі?

Якщо пильно подивитися на діяльність С. Бандери і очолюваний ним рух, то можна без жодного вагання сказати, що С. Бандера заслуговує не лише звання Героя України, але й звання героя Европи, якби таке звання існувало.

Бо, якщо простежити історію СРСР XX ст., то неупередженому спостерігачеві видно, що визвольні рухи на загарбаних Москвою землях Литви, Латвії, Естонії та Західньої України були безпосереднім поштовхом до розвалу СРСР 1991 року. Уперше за всю свою узурпаторську історію червона Москва зустріла глибоко справедливий опір своїй антинародній політиці. Такого опору, такої завзятої і безкомпромісної боротьби Москва ще не знала. Ця „невідома війна" тягнулася на окупованих Москвою землях до 1953 року.

Чи залишила ця боротьба по собі якийсь слід в серцях народів СРСР?

Очевидно, що залишила. Ця боротьба показала народам СРСР, що радянська влада – не вічна, не незнищенна, що вона несправедлива і тримається на терорі, страхові та словоблудстві.

Ми знаємо з історії, що народні повстання, народний опір узурпаторам, навіть якщо він кінець-кінцем стає подоланий, не зникає безслідно з тих територій, де такий рух мав місце. Візьмім революцію 1905 року в Росії, повстання на панцернику „Потьомкін", похід 9 січня 1905 року до царя тощо. Як пізніше визначали історики – це була репетиція революції 1917 року в Росії, репетиція 10 днів, що трусонули світом.

Або візьмім польські повстання в Росії XIX ст. Чи не були вони репетицією здобуття Польщею незалежности 1918 року?

Те саме треба сказати і про Український визвольний рух на західній Україні у XX ст. в СРСР. Чому саме український? А Литовський, Латвійський, Естонський? Вони, безперечно, теж впливали на неприйняття народами СРСР московської диктатури, але ці нації не мали безпосереднього впливу на неприбалтійське населення СРСР. Між людністю прибалтійських республік та людністю СРСР не було широких двосторонніх контактів. Боротьба прибалтів залишилася їхньою внутрішньою справою.

Інша річ – західня Україна. Західня Україна мала в СРСР територію, на людність якої вона безпосередньо впливала. Це була східня Україна. Контакти між двома Українами не могли не залишити свого сліду на людності сходу України, на людності та політичних діячах Грузії, Вірменії, Азербайджану, Середньоазіятських республік.

І коли слідом за Україною 1991 року почався „парад суверенітетів" – у цьому була велика заслуга Українського та Прибалтійських визвольних рухів 1939- 1953 років в СРСР. Цим рухам Европа має завдячувати розвал імперії зла – СРСР.

Розвал СРСР Европа і світ зустріли, як здоровий, хвали гідний факт.

То чи ж личить Европейському парляментові підключатися до брехливої, ні на чому не обґрунтованої кампанії з дискредитації як Українського визвольного руху, так і його провідників? Москва ненавиділа С. Бандеру всіма фібрами своєї чорної душі, вона задумала і здійснила убивство С. Бандери – героя Европи, героя европейських засад співжиття між народами.

І сьогодні Европа, замість подяки С. Бандері, з легкої руки Є. Бузека прилучилася до брехливої ненависницької кампанії проти С. Бандери, започаткованої кремлівськими ста-ліністами. Чи розуміли парляментарі Европи, яку свиню підсунув їм їхній президент?

Героя Европи облили кремлівськими помиями!

Що ж ми бачимо?

Маємо „добрих" сусідів. Москва тільки й знає, що паплюжить Україну. Тепер до московських братів приєдналася і Варшава. Виходить що Москва і Варшава – два кальоші – пара. Кажуть, що люблять Україну, а ненавидять її героїв. Забувають Божу правду: „Аще кто речет, же любить Бога, а брата свого ненавидить – лож єсть".

Тарас Шевченко колись мріяв:

Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами
І синами сонця правди
І єретиками
Отакими, як Констанцький
Єретик великий!
Мир мирові подарують
І славу вовіки!

Ой, не стануть вони, Тарасе Григоровичу, добрими братами, ой, не стануть!

Святослав Караванський
Дентон, Мериленд

1 квітня – день народження Миколи Гоголя

Василь Пахаренко

Микола Гоголь суттєво збагатив українську й російську культури, переніс у неї сковородинівську філософсько-екзистенційну традицію. Завдяки М. Гоголеві Україна стала відома й популярна практично на всій плянеті.

І в долі, й у творчості письменник яскраво виявив характерне для романтизму бачення світу як клубка трагічних суперечностей. Сергій Єфремов влучно наголошував: „Гоголь. Трудно, здається, вишукати серед історичних осіб другу більш дисгармонійну постать, так вигадливо сплетену з поверхових та внутрішніх суперечностей і контрастів, як він... Тупий школяр – і геніяльний письменник; великий гуморист, сміхотун та вигадник – і не менший песиміст... прихильник особистого морального самовдосконалення – і джерело протесту проти громадського ладу, українець, що з пієтизмом та любов'ю ставився до рідного краю, – і виключно російськомовний письменник".

Народився майбутній майстер слова 1 квітня 1809 року в родині шляхтича Василя Гоголя-Яновського. У роду Яновських були і священики, і козацькі старшини, Миколин дідусь Панас – миргородський полковий писар, один з його предків – гетьман Іван Скоропадський, інший – переяславський полковник Василь Танський.

Раннє дитинство хлопчика минало у родовому маєтку у селі Василівка (Яновщина) на Полтавщині і в селі Кибинці, де були володіння родича Гоголів, фактично головного урядовця (державного секретаря) імперії Дмитра Трощинського. Цей можновладець переніс у Кибинці весь блиск столичного життя. Його палац і парк прикрашали справжні шедеври живопису та скульптури. У маєтку діяв театр, на вистави якого з'їджалося все полтавське дворянство на чолі з губернатором.

Батько М. Гоголя працював управителем маєтку Д. Трощинського, був директором і актором театру, написав для нього кілька комедій українською мовою. Отже, його син ріс в пошані до козацької старовини, народних традицій.

Освіту хлопець здобував в елітній Ніжинській гімназії вищих наук, де вирізнявся веселою, товариською натурою, завжди вмів розсмішити одноліткїв чи захопити цікавою історією, грав комічні ролі в аматорському театрі. Наслідуючи улюблених авторів, сам почав писати – вірші, поеми, п'єсу, навіть повість. Мріяв присвятити себе юриспруденції.

Завершивши навчання, М. Гоголь, як і тисячі інших здібних молодих українців, подався підкорювати столицю. Він був змушений задовольнятися працею дрібного чиновника у різних відомствах.

На початку століття з'явилися друком кілька захоплених описів України російськими мандрівниками. Поетичний, таємничий, оповитий фольклорною фантастикою й демонологією образ далекої Батьківщини створили старші українські письменники, що оселилися в Петербурзі: Василь Наріжний, Антін Погорільський, Орест Сомов.

М. Гоголь радо підхопив цю традицію, адже ще такі свіжі, яскраві його спогади про рідний край, так ятрить серце ностальгія в чужому, непривітному місті. Отож 1830 року з'явилася в журналі „Отечєствєнниє запіскі" повість „Басаврюк" (пізніше переназвана на „Вечір проти Івана Купала"). Нею М. Гоголь започаткував двотомний цикл повістей та оповідань „Вечори на хуторі біля Диканьки" (1831-1832). Обидві книги викликали захоплення читачів, критики одностайно визнали моло-

(*Закінчення на стор. 14*)

Про автора: Василь Пахаренко – професор катедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. Він автор ряду літературознавчих книжок, має понад 200 наукових публікацій у періодиці.

Опитник якости поштової доставки газети „Свобода"

Шановні передплатники!

Редакція „Свободи" і „The Ukrainian Weekly" підготувала цей опитник у відповідь на збільшення кількости нарікань на запізніле отримання наших газет.

Просимо Вас взяти участь в опитуванні і цим допомогти нам забезпечити кращу якість доставки газети до Вашої хати.

Для зручности наступна форма буде друкована чотири тижні. Будь-ласка, виповніть її один раз і надішліть до адміністрації газет. Ваша співпраця дозволить нам задокументувати швидкість руху газет в поштовій системі і визначити, де виникає проблема.

1. Впишіть Вашу адресу точно так, як вона є на газеті.

Name...

Address...

City, State, Zip..

2. Впишіть дату, коли Ви отримали слідуючі числа газети у відповідному рядку для кожної з газет, які Ви отримаєте за квітень

Дата виходу:	*Дата отримання*
2 квітня..................................	....
9 квітня..................................	....
16 квітня................................	....
30 квітня................................	....

3. Після заповнення форми надішліть її до нашого відділу передплати на адресу:

Svoboda
2200 Route 10 P. O. Box 280
Parsippany, NJ 07054.

Дякуємо за Вашу допомогу!

За хибним взірцем

Перебуваючи 5 березня у Москві зі своєю першою президентською візитою, Віктор Янукович в розмові з Президентом Дмитром Медведєвим вимовив фразу, котру його опоненти в Україні сприйняли як непотрібні лестощі: „Україні треба наздоганяти Росію". Насправді йдеться про щось гірше – про намір переорієнтувати все державно-політичне українське життя за російським взірцем. Намір абсолютно безперспективний, бо українці, докорінно відрізняючись від росіян ментальністю і національним характером, ніколи не приймуть властивої росіянам жорсткої вертикалі влади, безумовного і бездумного підпорядкування маси „твердій руці" в Кремлі.

Але спроби у цьому хибному напрямі владна Партія Реґіонів вже почала, і відразу перший же крок свідчить про бажання „реґіоналів" обмежити демократію в Україні. Маємо на увазі незаконний спосіб зформування парляментської коаліції: Конституція передбачає, що ця коаліція мусить формуватися з депутатських фракцій, а не з окремих позафракційних депутатів. Не маючи змоги змінити Конституцію, „реґіонали" домоглися відповідної зміни парляментського Реґляменту і на цій вельми сумнівній підставі зформували коаліцію. Іншими словами – у Верховній Раді діє по суті така ж однопартійна сила, як у російській Державній Думі.

Коли ж опозиція засудила цей антиконституційний спосіб формування коаліції, „реґіонали" самі звернулися до Констуційного суду за офіційним роз'ясненням, бо наперед знають, що це роз'яснення буде в їхню користь. Серйозна преса (наприклад, „Дзеркало тижня") повідомила, що КС обіцяє дати відповідь „ще до візити Президента В. Януковича у США". Якби був хоч якийсь шанс на те, що КС може визнати парляментську коаліцію незаконною, ледве чи В. Янукович й поїхав би до Вашінґтону, адже там його чекала б більша чи менша обструкція: мовляв, Україною керує уряд, призначний коаліцією, яку зформовано в антиконституційний спосіб.

Фактично виконавча влада в Україні – нелеґітимна. Однак, „реґіоналами" рухає власна логіка: всупереч Конституції вони зформували підконтрольний В. Януковичеві парлямент, а далі – такий самий підконтрольний уряд. Щоб в усій Україні запанували „донецькі поняття", і щоб порядки в країні стали подібними до російських взірців, коли жодна опозиція, жодна інша думка не мають ніякого значення.

З ідеєю сильної владної вертикалі можна було б погодитися в єдиному випадку – якби Партія Реґіонів і приведений нею до влади Президент діяли в національних інтересах України, представивши суспільству чітку програму виходу з економічної кризи і дальшого розвитку країни. Натомість все свавільніше діє програма „донізації" України. Призначення на міністерські пости, поголовна заміна голів обласних державних адміністрацій на відданих В. Януковичеві „реґіоналів" виказує підставовий „принцип" їхньої діяльности: гроші – влада – гроші. „Донецькі роблять те, що хочуть, а не те, що треба", – робить висновок з першого місяця президентства В. Януковича відомий київський політолог Віктор Небоженко. На жаль, мусимо з ним погодитися.

КВІТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Історичної правди не може бути забагато

Історія покликана навчати нас, і вона це робить, проте лише в одному випадку – коли події минулого постають перед очима наступних поколінь в усій своїй багатозначності і суперечливості й коли діяльність чільних учасників тих подій оцінюється неупереджено – на тлі конкретного часу й конкретних умов.

Радянська історична наука, перейнявши вульґарну тенденційність від імперської історіографії, до невпізнання зфальшувала автентичну картину минулих епох, особливо злісно спотворила зміст найзначніших явищ XX ст. – такого трагічного і разом з тим героїчного для нашого народу століття, сповненого і невимовного болю, і жертовної боротьби за волю.

Антиукраїнська неправда так глибоко засіла в суспільній самосвідомості, що й тепер, на 19-му році державної незалежности України, дається взнаки. Ось до влади, у висліді останніх президентських виборів, прийшла проросійська Партія Реґіонів – і відразу зупинила процес відновлення історичної правди, розпочатий за Президента Віктора Ющенка. Новопризначений голова Служби безпеки Валерій Хорошковський, реґіонал і мільярдер в одній особі, вже заявив, що відтепер вільний доступ до архівів СБУ буде припинений. Наївне рішення, бо нема й не може бути нічого таємного, що колись не стало б явним.

Навіть з напіввідкритих архівів вирвалася і пішла між люди правда про національно-визвольну боротьбу українського народу у XX ст., зокрема правда про Організацію Українських Націоналістів, про Українську Повстанську Армію, про Дивізію „Галичина" і батальйон „Нахтіґаль".

Один з розсекречених документів стосується Другого Великого Збору ОУН, який відбувся 1 квітня 1941 року і зформулював ті ідеологічні та моральні засади, котрі визначили характер українського руху опору в окупованих німцями західніх областях України. Ось уривок з цього преважливого документу (зберігаємо мову ориґіналу):

„...Другий Великий Збір ОУН висказався рішуче проти яких-небудь жидівських погромів, засуджуючи такі теденції, як намагання окупантів відвертати увагу народних мас від корінних проблем визвольної боротьби. Тепер, в перших днях німецької окупації, зреалізовано ці постанови на практиці, забороняючи участи в погромах жидів і протидіючи німецьким провокаціям. Тільки завдяки рішучій поставі кадрів ОУН не дійшло в перших днях по уступленню більшовиків до масового вирізання жидів у Львові та в інших українських містах, мимо величезної хвилі обурення, яке викликало вимордуваня большевиками 80 тисяч українських політичних в'язнів і мимо численних провокацій німецького ґештапа, щоб кинути українців до вирізання жидів...".

Не менш важливі розсекречені совєтські кримінальні справи на Олександра Луцького, Віктора Харкова, Володимира Павлика і Омеляна Польового, які спочатку були вояками батальйону „Нахтіґаль", а згодом воювали в лавах УПА. Так от: у жодній з тих кримінальних справ нема й згадки про будь-яке збройне насильство цього батальйону над мирним населенням у Львові. Як і нема найменшого сумніву, що якби таке насильство мало місце, слідчі обов'язково подали б це у справі.

А звідки ж взялася інсинуація на адресу „Нахтіґалю"? Працівники архіву СБУ дослідили й це: наклеп про причетність батальону до знищення мирного населення у Львові був вигаданий аж у 1959 році, коли уряди СРСР і підсовєтської Німецької Демократичної Республіки заповзялися компрометувати Теодора Оберлендера, одного з колишніх командирів „Нахтіґалю", який після війни займав міністерський пост у Федеративній Республіці Німеччина.

Нова „реґіональна" влада в Україні керується „реґіональними", а не загальноукраїнськими інтересами і, як виглядає, має немудрий намір обійтися без історичної правди. Президент Віктор Янукович одним з найперших своїх указів звільнив з посади директора Галузевого державного архіву СБУ Володимира В'ятровича, професійного історика, який добре розумівся на першочерговості розсекречуваних документів.

Дуже подібно, що „реґіонали" й ті, хто за ними стоїть, хочуть повернути Україну в темряву совєтської інтерпртетації недавнього минулого. Невипадковим є й призначення міністром освіти та науки Дмитра Табачника – відвертого українофоба, який у своїх статтях і книжках, зокрема останній, написаній у співавторстві з запеклим комуністом-українoненависником Георгієм Крючковим („Фашизм в Украине: угроза или реальность?"), всі патріотичні зусилля, спрямовані на українське національне відродження, називає фашизмом. Україна без українців – ось що є їхньою метою і спонукою до „державної" діяльности на міністерських постах.

Властиво, йдеться про міністра освіти, доктора, наук академіка і політика, позбавленого не лише елементарної коректности щодо народу, серед якого він живе, але й про державного діяча без елементарної внутрішньої культури, яка б дозволяла йому подивитися на українську історію й українську сучасність українськими, а не московськими очима.

Існує переказ, що після війни з Англією ворогів американської незалежности посадили на корабель й відіслали до Старого Світу. Подібний корабель в Україні плаче за табачниками. Ледве чи є на них якась інша рада, якщо взяти до уваги, що саме ця категорія „державних діячів" винна у найгострішій проблемі українського суспільства – його внутрішньо-політичній і етнічно-культурній роздвоєності.

П. Ч.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: admin@svoboda– news.com
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 Fax: (973) 644-9510 e-mail: adukr@optonlinet.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Українська мова – безумовна вимога національної ідентичности

Вже давні римляни звернули увагу на те, що в житті є абсолютні, безумовні вимоги, котрі вони назвали „conditio sine qua non". Для України сьогодні, в процесі зміцнення незалежної держави, абсолютною, бездискусійною вимогою є українська мова. На вагомість і силу рідної мови як чинника національної свідомости й самозбереження звернув увагу у XVIII ст. німецький філософ Йоган Ґотфрід Гердер (1744-1803). Він заохочував кожну національність плекати рідну мову, як і етнічні характеристики і традиції. Відомий український педагог Костянтин Ушинський писав, що коли зникає рідна мова, то зникає й національність, що мова є органічним витвором думок і почувань народу, виразником і цвітом його життя, невичерпною скарбницею його духовних багатств.

Сучасні американські психологи Роберт Рібер і Арон Картон (1987), у передмові до вибраних творів Лева Вигоцького зазначили, що мова має силу не лише зберігати здобутки минулого, а й розуміти сучасне та плянувати майбутнє. Інакше кажучи, символічно-абстрактні можливості мови є скарбницею здобутків минулих, сучасних і майбутніх поколінь. Мова передає поняття, питомі для духовности національного середовища, вона є єднальною ланкою між узагальненим поняттям „нація" та окремими елементами її у психіці конкретних осіб даної спільноти. Мовою твориться ідентичність нації. Мова – це не тільки засіб спілкування, а й хранителька історичних і духовних вартостей. Мова віддзеркалює душу народу.

Це добре розуміла імперська Росія, як царська, так і совєтська, застосовуючи політику лінґвоциду щодо України. В часи Радянського Союзу Москва здійснювала цю політику в більш рафінований і підступний спосіб, звертаючи особливу увагу на шкільництво і освіту. Мовна політика Москви докладно описана в працях Івана Дзюби, Марії Овчаренко, Романа Сольчаника.

Наприклад, у 1970-их роках в багатьох школах Києва не навчали української мови. Міністерство освіти навмисне призначало до українських шкіл учителів математики, фізики, хемії, біології, котрі не знали української мови.

Сьогодні, коли вже минає майже 20 років від проголошення незалежної Української держави, час усім зрозуміти, що розвиток держави є рівнозначним з розвитком української мови. Слід докласти усіх зусиль, щоб українська мова лунала виразно і ясно з катедр українських університетів, у залях Національної Академії наук, у Верховній Раді. Ми повинні бути свідомими того, що українська мова є основним символом нашого національного самовизначення.

На це важливе питання звернув увагу ще перед Першою світовою війною наш великий письменник Іван Франко, котрий на Шевченківському святі у Львові в 1903 році сказав: „Реалізм в поезії сплодив в Росії Гоголя, який на довгі десятки літ збаламутив саме чоло української інтеліґенції, сплодивши фікцію, що інтеліґентна вища література може бути лише на російській мові, а українська мова надається лише для популярної, простонародної літератури".

Протягом століть російські імперіялісти добре розуміли, що коли зникне українська мова в письмі і слові, зникне істотна різниця поміж українцями і росіянами. Україна стане географічним, а не національним поняттям. Українська мова мусить запанувати в усіх сферах життя не тому, що ми ненавидимо російську мову, а тому, що ми любимо свою, українську.

Іван Головінський,
Сомерсет, Ню-Джерзі

Твори Миколи Гоголя треба перекладати на українську мову

Цим відгукуюся на статтю Володимира Остапенка у „Свободі" 19 лютого. Літературно Микола Гоголь такий український, що нема сумніву, хто він. Але тому, що писав російською мовою, належить до російської літератури.

Проте це не значить, що його не треба перекладати на українську мову. Не розуміють її діяспорні галичани, а теж тут народжені. Як же вчити тоді дітей у школах українознавства?

Всі народи перекладають кращі зразки чужих літератур на свої мови. Не перекладаючи, ми робимо свою мову непотрібною, принижуючи її. Віктор Янукович мав намір зробити російську мову другою державною. Може, В. Остапенко має дві рідні мови, та я маю тільки одну – українську.

Польський письменник Юзеф Коженьовський (1857-1924) писав англійською мовою, він відомий як Джозеф Конрад, але поляки його перекладають на польську мову. Коли я була ученицею другої кляси „Рідної школи" у Львові, ми почали вчитися польської мови. Тоді в польській читанці, яка, очевидно, була така, як і наша, був переклад твору Дж. Конрада „Вуз Ґжимали". Коли б не переклад, ніхто не знав би про його існування.

Міра Гармаш,
поетка, сатирик-гуморист,
дитяча письменниця і перекладач,
Філядельфія

Українським громадам в Казахстані потрібна допомога

Американці українського походження щедро надають допомогу на різноманітні потреби Української Католицької Церкви в Україні. Багато нових і відновлених церков, монастирів, Український Католицький Університет та громадські споруди з'явилися завдяки небувалій щедрості українців-католиків у США. Значна частина фондів на будівництво Патріяршого собору в Києві також надійшла зі США.

Ми закликаємо вас продовжувати пожертви на завершення Української католицької катедри Воскресіння Господнього в Києві, яка є центром нашого українського католицького світу. Наша допомога у завершенні будівництва цієї катедри є пріоритетом для всіх нас.

Сьогодні надзвичайної підтримки потребує Українська Католицька Церква в Казахстані. Сотні тисяч українців були насильно переселені туди у 1939-1941 роках. І тепер там живе багато українців-католиків. Нащадки насильно виселених з України зберегли свою віру та національну ідентичність як українці і греко-католики. Їхні громади потребують допомоги у будівництві церков та громадських будівель, а також для утримання місіонерів, яких Церква посилає туди на працю.

Патріярх Любомир кардинал Гузар просить про особливу фінансову допомогу для цих релігійних спільнот в Казахстані, щоб вони зростали в їхній вірі. Просимо долучитися до спеціяльної збірки Української католицької архиєпархії Філядельфії на потреби й допомогу Церкві в Казахстані.

Уділіть особливо щедру пожертву впродовж цього Великодня, як знак воскресної надії для українців-католиків в Казахстані. Розгляньте можливість виділення місячної пожертви на утримання священиків, які служать на місіях в Казахстані.

Можливо, знайдуться групи чи парафії, які побажають скласти окрему пожертву чи присвятять себе збиранню допомоги на цю особливу потребу? Станьмо творчими у вирішенні, яку допомогу може надати кожен з нас. Будьмо щедрими в уділенні їм надії.

Просимо надсилати пожертви для підтримки Церкви в Казахстані до Української католицької архиєпархії Філядельфії на адресу: Ukrainian Catholic Archeparchy, 827 N. Franklin St., Philadelphia, PA 19123.

Нехай Господь щедро благословить вас лише Йому відомими шляхами за вашу очікувану щедрість на підтримку вірних в Казахстані.

+Стефан Сорока
Митрополит
для українців-католиків в США,
Архиєпископ Філядельфійський

Проблеми „Могилянської книгарні"

Висловлюю вдячність видавничій комісії Наукового товариства ім. Шевченка, голові комісії Василеві Махнові і президентові організації „Американці в обороні людських прав в Україні" Божені Ольшанівській за проведення в Ню-Йорку презентації книг „Великий голод в Україні".

Сумно визнати, що люди тепер мало цікавляться справою Голодомору. Наше видавництво дуже поплатилося за своє бажання донести правду про Голодомор до широких мас і зараз потрапило у велику фінансову скруту, бо чотиритомний проєкт, та й інші видання, не продані. Дуже великі тиражі лишились на складах, за які ми мусимо платити велику орендну плату.

Коли ми бралися друкувати цей чотиритомник, то мали обіцянки від державних службовців викупити 3,000 примірників для бібліотек. Про це заявив публічно міністер культури України, в підпорядкуванні якого є всі бібліотеки України. Викупили лише 50 примірників, всі інші залишилися на складі. За теперішньої політичної ситуації ми вже зовсім втратили надію виправити ситуацію. А видавництво тепер змушене оплачувати оренду складу і не може повернути вкладених грошей.

Найбільше проблем виникає з неможливістю утримати відкриту навесні 2009 року власну „Могилянську книгарню". Наше видавництво близько трьох років домагалося від Фонду державного майна України виділення приміщення під книгарню, і лише навесні минулого року таке приміщення виділили. Книгарня відкрилася і стала одним з осередків популяризації української наукової книжки, особливо серед студентської молоді.

Але погіршення економічної (та й політичної) ситуації в Україні призвело до зубожіння населення, а відтак менше стало покупців у книгарні. Оплата за оренду і комунальні платежі в книгарні щомісячно становить 1,150 дол. Ми потребуємо допомоги для покриття цих витрат впродовж майбутніх шести місяців.

Зараз будь-яка затримка з оплатою оренди може призвести до виселення книгарні з приміщення (адже Київ вже втратив майже всі книжкові магазини в центрі міста). І видається неможливим знов дістати дозвіл для української книгарні.

Наша адреса: Видавничий дім „Києво-Могилянська академія", Контрактова площа, 4, Київ, 04655 Ukraine. Електронна пошта: phouse@ukma.kiev.ua

Віра Соловйова,
директор Видавничого дому
„Києво-Могилянська академія",
Київ

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відбулися збори 194-го Відділу УНС

Члени 194-го Відділу „Свобода" Українського Народного Союзу (сидять зліва): Олександра Юзенів і Оксана Лопатинська; (стоять зліва): Дарія Костів, Анастазія Гірняк, Надя Савчук, Стефанія Косович і Василь Панчак.

НЮ-ЙОРК. – Загальні річні збори 194-го Відділу „Свобода" Українського Народного Союзу відбулися 3 березня у приміщенні Товариства „Самопоміч". Відділ має 145 активних членів. Головою зборів був Василь Панчак, секретарювала Дарія Костів.

Після заслухання звітів голови і секретаря збори перевибрали головою Олександру Юзенів, а секретарем – Оксану Лопатинську. Контрольну комісію вибрано в складі: Стефанія Косович, В. Панчак та Анастазія Гірняк. Збори вирішили надіслати привітання до Конвенційної книги УНСоюзу на пів сторінки і зробили спільну знимку на тлі прапора Відділу.

Після зборів відбулися надзвичайні загальні збори, на яких вибрано делеґатом на Конвенцію УНСоюзу О. Лопатинську, а заступницею – Надю Савчук.

Олександра Юзенів,
Оксана Лопатинська

СЕНЬЙОРИ УНС ТА ДРУЗІ!

З'ЇЗД СЕНЬЙОРІВ УНС ВІД 13 - 18 ЧЕРВНЯ 2010 р. НА СОЮЗІВЦІ

Замовляйте кімнати вчасно на З'їзд Сеньйорів, який відбудеться на Союзівці починаючи від неділі по полудні з реєстрацією при вині та сирі до п'ятниці по полудні з обідом. Побут на Союзівці включає 5 нічлігів, харчування від понеділка зі сніданком до п'ятниці з полуденком, бенкет, доповіді, розвагові програми та податки і чайові.

Члени УНС – Одна особа $465, дві особи в кімнаті по $395 від особи.
Один вечір за особу $115,
дві особи в кімнаті по $92 від особи.
Не-члени УНС – Одна особа $515, дві особи в кімнаті по $410 від особи.
Один вечір за особу $120,
дві особи в кімнаті по $100 від особи.

Бенкет і програма $35 від особи.

Просимо замовляти кімнати на СОЮЗІВЦІ вчасно на тел.:
845 626-5641.

Місця є обмежені, по можливості контактуйтеся з місцевими клюбами сеньйорів для замовлення спільних автобусів.

За дальшими інформаціями просимо звертатися до Оксани Тритяк **на тел.: 973 292-9800 x 3071**

Ми гостям раді!

День народження Кобзаря вшанували в Америці й Європі

МЮНХЕН, Німеччина

14 березня Наукове німецько-українське об'єднання в Німеччині та Об'єднання українських жінок в цій країні провели святкову академію до 196-ої річниці з дня народження Тараса Шевченка. Після Служби Божої шанувальники української літератури та культури зібралися у святково прибраній залі Української греко-католицької церкви.

На подіюмі стояв прикрашений українським вишиваним рушником портрет великого мистця. В залі була представлена виставка „Жінка у малярстві Тараса Шевченка". Її підготувала заступниця голови Об'єднання українських жінок Надія Галабурда. Прикрашали залю виставки художніх виробів з дерева та вишивок з приватних колекцій Люби Владики, Дарини Тетеріної-Блохиної та родини Качуровських.

Урочисту академію відкрила президент Товариства д-р Д. Тетеріна-Блохина. Вона попросила до президії Генерального консула України в Німеччині Юрія Ярмілка, спонзора Товариства Ґергарда Мея, Ярославу Філь, Наталку Зубенко, а тоді надала привітальне слово Ю. Ярмілкові, який відзначив важливість проведення наукової академії, присвяченої Т. Шевченкові.

Далі в програмі була доповідь Д. Тетеріної-Блохиної „Шевченко у нас і в Европі". Одним з пророчих творів поета є „І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не Україні моє дружнєє посланіє". Цей вірш прочитала Я. Філь, одна з найактивніших діячів української громади у Мюнхені.

„У духовній історії України Т. Шевченко посідає виняткове місце. Його „Кобзар" започаткував новий етап у розвитку української літератури і мови, а живописна і ґраверська творчість стала визначним явищем не тільки українського, а й світового мистецтва", – відзначила у своїй доповіді д-р Марта Оберах-Мельничук.

Академію продовжила доповідь Люби Мудрак про сучасну українську мову та мову у творах Т. Шевченка. В кінці академії „Заповіт" Т. Шевченка заспівали всі присутні та президія.

Люба Мудрак

Учасники Шевченкового вечора в Норт-Порті (зліва): Рома Стецьків-Лонґ, Валентина Николаєнко, Богдан Боднарук, Аріяна і Мія Ален, Віра Боднарук, Олена Рузайкина, Володимир Шпічка, Олена Кривенок, Юрій Николаєнко. *Фото: Богдан Боднарук*

На святі в Мюнхені (зліва): спонзор Товариства Ґергард Мей, Ярослава Філь, Наталка Зубенко, д-р Дарина Тетеріна-Блохина, Зореслава Коваль, Генеральний консул України в Німеччині Юрій Ярмілко.

НОРТ-ПОРТ, Фльорида

14 березня українська громада Норт-Порту вшанувала геніяльного поета України Тараса Шевченка святковою програмою, яку підготував громадський комітет – Богдана Більовщук, Віра Боднарук, Ліда Бойко, Ненсі Возна, Рома Ґуран, Надія Іванчук, Любов Інґрем.

Заля Осередку св. Андрія була переповнена.

Свято розпочалося „Заповітом", який виконав об'єднаний хор під дириґуванням Л. Інґрем. Голова громадського комітету В. Боднарук відкрила програму словом про велич Т. Шевченка і його величезне значення для українського народу у боротьбі за незалежність України.

Цікавий сценарій Олени Рузайкиної представляв життя і творчість Т. Шевченка. Читала сама авторка з участю декляматорів, які ілюстрували різні періоди творчости поета. Ірина Жизномирська прочитала вірш „І виріс я на чужині", Тарас Роман – „Сини мої гайдамаки", Валентина Николаєнко – „Катерина" (під акомпаніямент на акордеоні Володимира Шпічки), Олена Кривенок – „Мені однаково", Софійка Ткач – „Зацвіла в долині червона калина", а Аріяна і Мія Алени – вірш „Твій дух між нами".

Українські мелодії виконували на фортепіяні Маркіян Гром'як та Роксоляна Ткач, а на акордеоні – В. Шпічка. На закінчення Юрій Николаєнко продеклямував „Заповіт" під акомпаніямент на бандурі Роми Стецьків-Лонґ.

Об'єднаний хор на завершення програми виконав „Думи мої, думи мої" та „Реве та стогне Дніпр широкий".

Присутні мали нагоду оглянути малярську творчість Т. Шевченка у відбитках його праць, які підготували Неля Лехман і Р. Ґуран. А різні видання „Кобзаря" та перекладів його на інші мови підготувала Оксана Лев. На пам'ятку про цю імпрезу у відвідувачів залишилася програмка, виконана Лідою Білоус. Всі кошти, пов'язані з її виданням, покрив Родинний Фонд Ореста і Л. Білоусів.

Віра Боднарук

В Гантері виступає вокальне тріо „Рідна пісня" з Олбані, Ню-Йорк.

ГАНТЕР, Ню-Йорк

14 березня після Служби Божої в Ґражді зібралась невеличка парафіяльна громада, щоб відсвяткувати 196-ту річницю з дня народження Тараса Шевченка.

З вступним словом виступила керівник свята Слава Ткачук.

Приємно прикрасили святкування гості з Олбані Тарас Мищук, Степан Коростіль і керівник вокального тріо „Рідна пісня" Михайло Цапарь – професійні музиканти, співаки, які акапельно виконали низку ліричних пісень на слова Т. Шевченка.

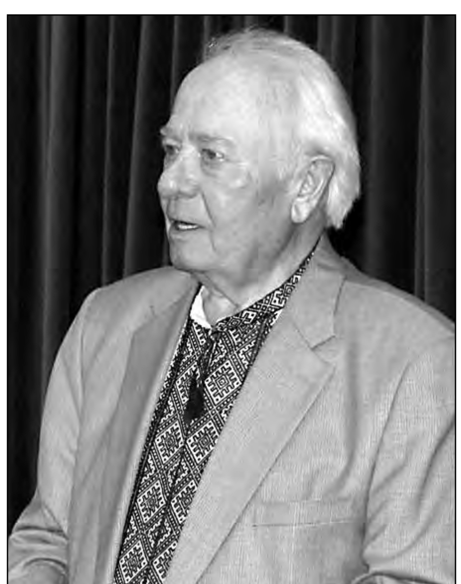
Постійна учасниця всіх святкувань у Гантері Соня Вовк з великим патосом прочитала в'язанку віршів Олександра Олеся, Максима Рильського, Леоніда Кисельова, присвячених Кобзареві, процитувала також окремі рядки Кобзаря.

На завершення свята д-р Микола Цісельський з патріотичним піднесенням прочитав вірші Т. Шевченка „Полякам" і пролог до поеми „Неофіти". Закінчилося свято співом Шевченкового „Заповіту".

Тамара Цісельська

На святі в Гантері (зліва): вірші про Тараса Шевченка читає Соня Вовк, відкриває свято Слава Ткачук, д-р Микола Цісельський виголошує пролог до поеми Тараса Шевченка „Неофіти". *Фото: Роман Грицин*

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Програма студентського обміну – в дії

Юрій Кирилич і Дмитро Гураль. *Фото: КІУС*

ЕДМОНТОН, Канада. – Восени 2009 року розпочався четвертий рік існування програми студентського обміну між Львівським національним університетом ім. Івана Франка та Альбертським університетом (АУ).

У нинішньому навчальному році в АУ навчалися львів'яни Юрій Кирилич і Дмитро Гураль, але канадських студентів не було у Львові.

Ю. Кирилич, студент факультету міжнародних відносин, плянує закінчити маґістерську програму наступного літа. В АУ він прослухав три курси на факультеті підприємництва: з аналізи рішень, корпоративних фінансів та інвестицій.

Д. Гураль отримав маґістерський ступінь з комерційного права у Львівському університеті і вже почав працювати в адвокатській компанії, проте вирішив продовжити навчання в АУ протягом двох семестрів. Він бере курси з міжнародного кримінального права, інтелектуальної власності й корпоративної безпеки.

29 листопада у пластовій домівці відбулася їхня спільна презентація „Правова й економічна ситуація в Україні: виклики й перспективи", організована Альбертським товариством сприяння українським студіям. Ю. Кирилич ознайомив авдиторію з тими перешкодами, які стоять на шляху до зростання економіки України, а Д. Гураль розповів про потребу змін у законодавстві, які робили б його більш передбачуваним і справедливим.

Вже семеро студентів зі Львова і четверо з Едмонтону змогли скористатися з програми обмінів за чотири роки її існування.

Коли ця програма постала в 2006 році, Канадський інститут українських студій (КІУС) звернувся із закликом підтримати створення вічного фонду для її забезпечення. З того часу КІУС отримав багато внесків, і загальна сума на заснування фонду вже перевищила 11 тис. дол. Хоч це й дозволить невдовзі заснувати такий фонд, доходи з нього на початку будуть незначні. Тому найближчою метою є досягти суми 30 тис. дол., що дозволить мати щорічну стипендію на 1,000 дол.

Довготривалою метою є зібрати 100 тис. дол., що щорічно забезпечить дві стипендії по 1,800 дол. кожна. КІУС і далі закликає громаду підтримати програму студентських обмінів своїми внесками. Виписуючи чек, потрібно вказати, що він призначений на дану програму. Для подальшої інформації можна зателефонувати до КІУС на число: (780) 492-2972 або написати електронною поштою: cius@ualberta.ca.

КІУС

Вшанували 50-ліття о. Л. Малькова

Парох Української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку о. Леонід Мальков.

НЮАРК, Ню-Джерзі. – 7 березня парафіяни Української католицької церкви св. Івана Хрестителя вшанували о. пароха Леоніда Малькова з нагоди його 50-ліття. Тільки у залі було 450 парафіян, а ще ж сиділи люди на хорах.

Церква була гарно прибрана червоними обрусами, на тетраподі стояли червоні троянди, а о. Л. Мальков прекрасним тенором зворушено співав „Хресту Твоєму поклоняємось". Хор під керівництвом диригента Михайла Стащишина відповів зіспівано, музично, урочисто.

Після Служби Божої о. Тарас Свірчук представив досягнення і заслуги о. Л. Малькова, як монаха отців-редемптористів і духовного батька великої громади.

Кілька разів парафіяни, стоячи, влаштовували овації священикові, а „Многая літа" звучало особливо могутньо і урочисто.

Після Літургії усі перейшли до церковної залі. Святкову програму почало передшкілля під проводом Оленки Колодій, яке представила Орися Сорока. Малята у вишиванках виголосили вірші Іванни Савицької, заспівали пісеньки та подарували парохові квіти.

Учениці Українського Музичного Інституту, сестрички Марічка і Софійка Сороки виконали у чотири руки на фортепіяні пісню Василя Безковайного „На городі калинонька", а випускник Українського Музичного Інституту Святослав Лесько зіграв октавський етюд на українську тему Карла Черні. Оплесками усі нагородили його гру, а С. Лесько попросив благословення на дальші студії.

Іриней Юрчук приніс листа з Вашінґтону, у якому була банкнота 50 грн. з одного боку і 50 дол. з другого, з світлиною о. Л. Малькова.

Парох о. Л. Мальков пообіцяв наслідувати своїх парафіян, що досягають або перевищують 100 років віку – це адвокат Ілля Онишкевич, 100-річчя якого буде відзначено 18 квітня, і Олександра Федорук, яка має 105 років.

Між гостями була Сестра Бернарда, ЧСВВ, яка цього літа здійснить 17-ту місійну подорож до сиріт в Україні.

Таїса Богданська

Добрі люди допомогли потерпілій

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 19-літня Богдана Гончаренко наприкінці березня повернулася до опікового центру бостонської дитячої лікарні „Шрайнерс" на дальші операції попеченого обличчя і тіла. У 2006 році на дівчину виляли сірчану кислоту. Вона вже мала 20 операцій і тепер повертається на ще одну серію до США.

За клопотанням консула України в Ню-Йорку Богдана Мовчана авіокомпанія „АероСвіт" подарувала безкоштовний лет з Києва для Б. Гончаренко та її матері, а Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) організував допомогу й узяв на себе покриття додаткових витрат.

Д-р Ґенадій Фузайлов подбав про проведення відповідних операцій в Бостоні.

ЗУАДК

Фільм про українців Бразилії

ЕДМОНТОН, Канада. – Близько 100 осіб зібралися 27 лютого у приміщенні Українського національного об'єднання (УНО) на презентації документального фільму про життя українців у Бразилії, організованій Альбертським товариством сприяння українським студіям, спільно з УНО. Фільм тривалістю 102 хвилини під назвою „Made in Ucrânia: Os ucranianos no Paraná" створив 2006 року режисер з Курітіби Ґуто Паско – нащадок перших українських поселенців, які прибули туди в 1890-их роках.

У фільмі (португальською й українською мовами з англійськими субтитрами) представлено різні сторони життя українців штату Парана – реґіону Бразилії, в якому проживає найбільша кількість громадян українського походження. Інтерв'ю з членами української громади висвітлили особливості трьох хвиль еміґрації до Бразилії (1890-1940), а також сучасне життя спільноти. В кінці фільму увагу було зосереджено на тому, як бразилійські українці сприймають життя в сучасній Україні, зокрема в Тернопільській області, звідки походило багато перших іміґрантів до Бразилії.

Після прем'єри глядачі мали нагоду поспілкуватися з Мариною Гримич (Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, професор-гість фолкльорного центру ім. Кулів, Альбертський університет), Сергієм Ціпком (координатор „Ініціятиви з діяспорних студій", Альбертський університет) та Джоном Лером (професор географії, Вініпезький університет), які разом з д-ром Андрієм Нагачевським (завідувач катедри ім. Гуцуляків і директор фолкльорного центру ім. Кулів), побували в Бразилії з дослідницькою експедицією у травні минулого року. Під час дискусії порушувалися такі питання, як порівняння між українськими поселеннями у Західній Канаді й Парані, соціяльні зміни в громаді, збереження української мови та місцева українська культура.

Під час прем'єри глядачі пропонували грошові датки на продовження праці Ґ. Паска над новим фільмом. У ньому йтиметься про життя муніципалітету Пруденттополіс, 75 відс. населення якого з-понад 50-тисячного населення – це мешканці українського походження. У новому фільмі порушуватимуться теми української спадщини околиці, міжетнічних стосунків, акультурації, фермерування та навколишнього середовища. Ґ. Паско вже розпочав роботу над 75-хвилинним фільмом і сподівається завершити його до 2011 року, коли буде святкуватися 120-та річниця українського поселення в Бразилії.

Інша частина грошей, зібраних на вечорі, піде на підтримку діяльности нещодавно створеного Альбертського товариства сприяння українським студіям (2008). Товариство (президент – д-р Богдан Медвідський) має на меті сприяти науковим і освітнім програмам і проєктам Канадського інституту українських студій Альбертського університету, а також служити осередком, який би єднав ці установи з українською громадою і канадським суспільством.

Першим заходом товариства став організований у листопаді минулого року семінар студентів Львівського університету Юрія Кирилича і Дмитра Гураля на тему про виклики й перспективи у правовій та економічній ситуації в сучасній Україні. На осінь у Королівському музеї Альберти вже запланована виставка поштових листівок з дореволюційної України.

Під час дискусії після фільму (зліва): Сергій Ціпко, Марина Гримич і Джон Лер.
Фото: Джеклін Тейт

Фільм можна придбати за 35 дол. (поштові витрати включені в Північній Америці). Чеки, виписані на Alberta Society for the Advancement of Ukrainian Studies (з позначкою „на фільм"), просимо вислати на адресу: ASAUS, 34 Valleyview Crescent, Edmonton, AB, Canada T5R 5S6, електронна пошта: skippy34@shaw.ca.

КІУС

Андрій Григорович обраний президентом фундації музею

ТОРОНТО. – Перший музей Тараса Шевченка в Канаді було побудовано в 1952 році в північному Оквілі, Онтаріо. Після пожежі він відкрився в Торонто у вересні 1995 року.

6 березня Рада директорів Фундації музею і меморіяльного парку ім. Т. Шевченка обрала президентом фундації Андрія Григоровича – на зміну довголітньому президентові Василеві Гарасимові.

А. Григорович – заслужений бібліотекар Торонтського університету, редактор, бібліограф і історик. Його знання життя і творчости Т. Шевченка багатогранні і визначні.

А. Григорович відвідав вісім музеїв Шевченка, що існують в світі – у Києві, Каневі, Черкасах, Моринцях і Шевченковому на Черкащині, а також музей-студію Т. Шевченка в Академії мистецтв у Санкт-Петербурґу, де 10 березня 1861 року поет помер.

А. Григорович започаткував Інтернет-сторінку музею Т. Шевченка: www.infoukes.com/shevchenkomuseum, яка вважається одним з найкращих в англомовному світі джерел інформації про життя і творчість Т. Шевченка і нараховує більш ніж 225 тис. відвідувачів. Він також склав бібліографію Т. Шевченка, яка є в Інтернеті, і допоміг музеєві придбати філателістичну колекцію, присвячену великому Кобзареві.

А. Григорович був редактором буклету „Шевченко – український поет і художник", виданого до 175-річчя з дня народження Т. Шевченка, а також куратором головної виставки, присвяченої поетові в Торонтському університеті в 1989 році.

Андрій Григорович, президент Фундації музею і меморіяльного парку ім. Тараса Шевченка в Торонто.

Конґрес Українців Канади в 1988 році нагородив А. Григоровича медалею Т. Шевченка.

Адреса музею, ґалереї і бібліотеки Т. Шевченка: 1614 Bloor St. West, Toronto ON, M6P 1A7 Canada. Тел.: (416) 534-8662. Музей відкритий для відвідувачів від понеділка до п'ятниці, з 10 год. ранку до 4-ої год. по полудні.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 257-го відділу УНСоюзу.

З днем 1-го квітня 2010 року обов'язки секретаря 257-го Відділу перебирає нова секретарка

ЗОРЯНА НАТАЛІЯ КЕСКЕ

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mrs. Zoryana Natalya Keske
5124 Penfield Ave.
Woodland Hills, CA 91364
(818) 339-2184

Світло Воскресіння

Нехай цьогорічний Великдень з усім своїм неперевершеним релігійним багатством і відтак тією святоволодимирською заявою нашої приналежності до Христа стане актом щорічного відродження нашого бажання в будь-яку мить в особистому, сімейному, громадському, державному, а передусім церковному житті з'єднуватися з Господом нашим Ісусом Христом та жити згідно з Його спасенною наукою.

Із глибини серця бажаю усім Вам, Божої благодаті від Воскреслого Христа на богоугодне свідчення і служіння Йому та на одержання від Нього справжньої духовної радості.

Благословення Господнє на Вас!

+Любомир

+ЛЮБОМИР
Патріарх УГКЦ

"Цеголка" – свідчення Вашої причетності до побудови храму нашого єднання!

Завершальний етап будівництва Патріаршого собору "Воскресіння Христового" на Лівому березі Дніпра включає у себе внутрішнє мистецьке оформлення храму. Новозбудований собор відзеркалюватиме нас сьогодні. Кожен з нас все ще має добру нагоду долучитися до побудови храму нашого єднання, придбавши іменну цеголку. «Цеголка» вартістю від $50 до $5,000 – свідчення Вашої співучасті, яку кожен жертводавець зможе передати онукам, правнукам, щоб і вони гордилися вчинком своїх батьків–прабатьків за їх причетність до побудови одного з кращих храмів сучасності, який будуємо на віки для себе і для прийдешніх поколінь.

Корінці «цеголок» відправляються до Києва, до Патріяршого собору Воскресіння Христового, де постійно звучатиме молитва за жертводавців та доброчинців храму цього.

Чеки просимо виписувати: **Stamford Eparchy**, зазначивши: **на собор у Києв**і і надсилати на адресу:

14 Peveril Rd,
Stamford, CT 06902.
Телефон для довідок:
203 504 2293

"Світло Воскресіння"

картина митця Констянтина Чеховського, виконана олією на полотні, символізує силу нашої віри, що передана промінням, яке пронизує час і простір. Руки Ісуса Христа, що зійшов з хреста у славі Воскресіння, відкриті з любов'ю до кожного з нас. Кришталеві води Дніпра очищені життєдайним Світлом відзеркалюють Собор нашого єднання. Дніпрові води, які історично розділяли Україну на Правобережну і Лівобережну, як і обидва символи – пам'ятник Володимиру Великому – святителеві України на правому березі та Собор Воскресіння Христового – на лівому – на одній великій плащаниці, "що виходить від престола Бога і Агнеця".

Пробудження до нового життя – у весняних гілках верби для оздоровлення нашої свідомості і наших душ.

Великоднє світло Воскреслого Господа – запрошення до єднання в любові до Бога і України.

Свято Лесі Українки в Ґлен-Спеї

ҐЛЕН-СПЕЙ, Ню-Йорк. – До залі церкви св. Володимира 6 березня 62-ий Відділ Союзу Українок Америки запросив громаду на свято Лесі Українки. Голова відділу Надя Райш відкрила свято коротким словом і запросила на сцену дітей.

Адя Шабловська й Іванко Доскоч продеклямували віршик „Була і є завжди жива", Маруся Шабловська – вірш Ганни Черінь „Леся Українка", Гануся Петрівська – вірш Лесі Українки „Давня весна", а Наталка Ковалик – „Хотіла б я піснею стати" – теж Лесі Українки. Далі програму продовжив жіночий ансамбль, переплітаючи спогади й вірші про Лесю Українку з її словами і віршами та різними піснями. Анна Пищимуха прочитала короткий вступ про Лесю Українку, який написав Іван Франко в журналі „Літературно-науковий вісник" у 1898 році.

Ансамбль у складі Ганни Босак, Уляни Ковалик, Ірини Костюк, Оксани Крупки, Тамари Лихолай, Валі Мантики, Евфрозини Мартинець, А. Пищимухи і Анни Плескун, при музичному супроводі на фортепіяні Елі Шило, виконав пісні „Давня весна" Лесі Українки, „Тихо над річкою" (слова Сергія Черкасенка, музика Порфирія Батюка), „Лісова пісня" (слова і музика Романа Купчинського) і „Волинь моя" (слова і музика Степана Кривенького).

Ірина Костюк прочитала уривок з спогадів Лесі Українки „Весняні співи", А. Плескун виконала вірш Лесі Українки „Місячна леґенда", а Тамара Лихолай – вірш Герася Соколенка „Волинь".

Н. Райш подякувала всім виконавцям, як також Галині Кандюк за оформлення сцени і Софійці Мартинець за підготування програми.

Зюна Мартинець

Учасники свята Лесі Українки в Ґлен Спеї, Ню-Йорк.
Фото: Карел Конрад

Дитячий концерт української музики в Едмонтоні

Виконавці концерту української музики юних талантів в Едмонтоні.

ЕДМОНТОН, Канада. – 14 березня відбувся шостий з черги фестиваль української музики для шкільної молоді, який організувало Українське музичне товариство Альберти (УМТА) в концертовій залі „Мутарт" Альбертського музичного коледжу, щоб ознайомити учнів з українською музикою. Діти й молодь виконували твори українських композиторів.

Концерт відкрила голова УМТА Люба Бойко-Бел, яка розповіла про кожного виконавця й композитора. Вона вручала кожній дитині грамоту після виступу.

У концерті були фортепіянові сольо, дуети, спів, гра на скрипці й інших струнних інструментах і на бандурі. Виступили Іванна Бардай, Еймі Вайлдман, Лея Войцік, Брад Вилс, Джонатан Гайдебрехт, Роман Гладишевський, Зенон Горбай, Ярема Єліяшевський, Анна Жовтуля, Дмитро Жовтуля, Христина Кушка, Павло Левко, Ірина Лучак, Йосип Никифорук, Марічка Овчаренко, Дарія Подільська, Лукіян Подільський, Софія Тереховська, Катруся Тимчак, старша струна оркестра школи св. Мартина й драматичний ансамбль „Джерело", учасники якого виконали три пісні відповідні до їхнього віку, з доброю українською вимовою.

Члени Українського музичного товариства Альберти (зліва): Галина Лазурко, Галя Котович, Ксеня Федина, Ксеня Мариняк, Марія Дитиняк, Ірина Шмігельська, Люба Бойко-Бел, Ірина Тарнавська, Орися Олійник.
Фото: Майкл Бел

Після першої точки Л. Бойко-Бел представила усіх учителів й акомпаніяторів: Карин Дацишин, Марію Дитиняк, Івана Федора, Андрія Горняткевича, Інну Лужанець, Давида Митчела, Дмитра Руснака, Аллу Семенко, Романа Свистуна, Ірину Тарнавську.

Учителька М. Дитиняк вчить дітей гри на фортепіяні вже 50 років. Вона мала вже 283 учні, включно з трьома сучасними учнями – Марком Бураком, Андрієм Талпашем і Меланією Туржон. М. Дитиняк вручили букет квітів і заспівали „Многая літа".

За організацію концерту відповідали Галина Лазурко, І. Тарнавська і Л. Бойко-Бел, яким допомагали Ірина Шмігельська, Ксеня Федина, Майкл Бел, Орися Олійник, Ксеня Мариняк і Галя Котович. При кінці імпрези Л. Бойко-Бел подякувала усім учням, учителям, батькам і гостям. М. Дитиняк закінчила концерт словами подяки за побажання й квіти.

Галя Котович

Коваль відроджує народні традиції

ПОЛТАВА. – З ковалем Максимом Солодковим я познайомився на міжнародному фестивалі „Залізний Лев-2008" у Львові. Помітити молодого майстра було неважко – його трохи незвичний у фестивальному вирі прагматизм і ґрунтовний підхід до роботи привертав до себе увагу.

Знайомство Максима Солодкова з металом почалося у 2003 році. Професійні засади допоміг осягнути старий коваль Павло Любивий. Художнє кування дає безмежний простір для вдосконалення і експериментів на ниві ковальської професії.

На тлі мистецьких зразків полтавської ковальської школи ковані витвори М. Солодкова вигідно вирізняються. Частково тому, що художнього ковальства на Полтавщині – не густо (відчувається відсутність професійних навчальних закладів), переважна більшість майстрів працює з стандартними кованими елементами. Сам же молодий майстер (йому лише 27 років) перебуває у постійних пошуках, експериментує з деталями, фактурами, ескізами.

Українська ковальська школа, яка віками огранювала це древнє праукраїнське мистецтво, високо цінувалася у Візантії і Скандинавії, Франції і Швеції.

Сьогодні вона відроджується і продовжує свій шлях через творчі втілення представників сучасної молодої Полтавської ковальської школи. Яскравим представником цієї школи є коваль М. Солодков.

Анатолій Сазанський

Ковані квіти Максима Солодкова.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Відбудеться прем'єра вистави „Скитські камені"

НЮ-ЙОРК. – Прем'єра експериментальної театральної вистави „Скитські камені", основаної на жіночих ритуальних піснях, відбудеться 17 квітня в театрі „Ля МаМа" за адресою: 74A E. Fourth Street. Виставу підготували спільно театр „Ля МаМа" і Мистецька група „Яра".

У виставі беруть участь Народна артистка України Ніна Матвієнко та її донька Тоня, актори з Киргизстану Кенжегуль Сатибалдиева, Айнура Качкинбек-кизи та Нурбек Серкебаєв. Режисер – Вірляна Ткач, дизайнер – Ватоку Уено. Мистецька група „Яра" звернулася до старовинних українських та киргизьких епосів і ритуалів для створення оригінальної експриментальної вистави. Показ її триватиме щодня до 2 травня.

„Скитські камені" – це історії двох молодих дівчат, українки та киргизки, які вирішують переїхати до міста, відмовившись від сільського чи кочівного життя. Ця подорож уподібнюється до зходження до сучасної ґльобальної пустелі, де пісні, вміння та мова зникають, лишаючи по собі невиразні розмиті сліди, наче ті старовинні різьблені камені, що їх в наш час знаходять археологи на території сучасної України та Середньої Азії. Вистава поєднує традиційну українську та киргизьку музику, а також сучасну музику, сценографію та хореографію.

Учасники Мистецької групи „Яра" багато подорожували Україною та Киргизстаном, вивчаючи народні традиції, ритуали, епоси та міти.

Сюжет вистави створено на основі шумерського епосу про зходження богині Інани до підземного світу, одного з найдавніших літературних творів, який датується 2000 роком до Різдва Христового. В. Ткач зауважує, що зазвичай в епосах оповідається про чоловіків, їхні перемоги, подвиги, тобто своєрідне внутрішнє зростання. Однак, саме цей епос про Інану становить виняток. „Ми хотіли створити епічну історію про жінку і в рамках цього дослідити, як швидко так багато культур, культурних традицій сьогодні просто зникає, розчиняючись у сучасній ґльобалізований культурі. У своєму творі ми пропонуємо альтернативний фінал, поєднуючи минуле з майбутнім, в якому поезія переносить родину, родинні цінності у Всесвіт", – розповідає В. Ткач.

„Скитські камені" – перша спроба Мистецької групи „Яра" поєднати в одній виставі мистців України та Киргизстану. Більшість учасників цієї вистави раніше вже брали участь у проєктах „Яри", лише для доньки Н. Матвієнко це перший досвід співпраці з „Ярою". Н. Серкебаєв гратиме на стародавніх музичних інструментах, а грецький хор, який з'являється під час сцен у підземному світі, зображуватиме ню-йоркська жіноча група „The Debutante Hour" під керівництвом Марусі Соневицької. Також у виставі братимуть участь актори „Яри". У виставі задіяна хореограф Катя Кольцьо, яка викладає танець в Університеті Велслі і вже має досвід співпраці з „Ярою".

У січні група „Яра" відзначила 20-річчя і провела фестиваль музики, поезії та мистецтва „Яра" – 20 років театру" – 16-ту імпрезу „Яри" в Українському Інституті Америки. На цьому святі консул України у США Богдан Мовчан вручив В. Ткач Орден княгині Ольги III ступеня за її внесок у розвиток українського мистецтва в роботі з Мистецькою групою „Яра".

Мистецька група „Яра" плянує провести низку концертів музикантів, які беруть участь у виставі „Скитські камені". Детальнішу інформацію про час та місце проведення концертів буде розміщено на сайті: www.brama.com/yara.

Вистава „Скитські камені" стала можливою завдяки допомозі Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню-Йорку, Посольства США в Україні, Департаменту культури Ню-Йорку, Ради мистецтв штату Ню-Йорк та друзів „Яри" при театрі „Ля МаМа".

Консул України Богдан Мовчан вручає Вірляні Ткач (у центрі) орден княгині Ольги III ступеня за її внесок у розвиток українського мистецтва. Праворуч – перекладачка української поезії Ванда Фипс.

Українець з Пряшівщини – канадський мистець

ТОРОНТО. – 21 березня в ґалерії Канадської Української Мистецької Фундації (КУМФ) відбулося відкриття виставки „Відображення: 50 років творчости Павла Лопати". Ця подія зібрала понад 200 осіб і була дуже урочистою, оскільки попереднього дня, 20 березня, мистець відсвяткував 65-ліття з дня народження.

П. Лопата народився в лемківському селі Калинів, що тепер належить до Словаччини. До Канади еміґрував з Чехо-Словаччини після її окупації совєтськими військами. Мистецьку освіту розпочав на відділі живопису в Університеті образотворчого мистецтва у Братіславі (Словаччина), а закінчив її в Канаді. 1972 року в Торонто отримав диплом комерційного мистецтва в коледжі Жоржа Бравна, а 1986 році закінчив студії мистецтва в мистецькому коледжі Онтаріо.

Десятки творів мистця знаходяться в ґалеріях та музеях Канади, США, Словаччини, Чехії, Польщі та України. В цих країнах відбулися виставки його творів, а загалом він мав 24 персональних виставок та брав участь у понад 70 групових.

Мистецтвознавець Ґалина Костюк під час відкриття виставки звернула увагу на різноманітність тем творчости П. Лопати: це портрети, лемківські церкви, ікони, пейзажі, українські національні і релігійні сюжети. Мистець досконало володіє багатьма художніми техніками і засобами.

П. Лопата відомий також читачам різних періодичних видань, газет та журналів. Йому належать понад 180 статтей та рецензій на виставки творів окремих мистців та статті про українських художників. Про життя й образотворче мистецтво П. Лопати появилося близько 100 статтей у пресі, а словацька телевізійна програма створила про нього півгодинну програму – як вихідця з Словаччини.

Виставка образотворчого мистецтва П. Лопати триватиме до 11 квітня.

Йосиф Сірка

Павло Лопата біля одного з його творів.

1 квітня...

(Закінчення зі стор. 5)

дого М. Гоголя першорядним майстром слова. Переважно відзначали його глибоку обізнаність з українською мітологією.

Але мистець намагався не просто захопити екзотикою, розчулити чи настрашити розповідями про чортів, чаклунів (переважно з такими настановами бралися за українські теми його попередники). М. Гоголь поставив перед собою мету художньо осягнути й відкрити читачам суть української національної душі.

Усю силу свого титанічного таланту М. Гоголь зосередив на тому, аби відкрити читачеві споконвічний український шлях до щастя через любов і гармонію, яку він вбачав у старих часах та в здоровому народному світі. Доторкнувшись до рідної землі, М. Гоголь, мов Антей, здобув неймовірні творчі сили. Одразу після виходу „Вечорів..." він став одним з найпопулярніших літераторів України та й усієї імперії.

Новим імпульсом для М. Гоголя послужили знайомство й щира дружба з Михайлом Максимовичем. Друзі захопилися ідеєю відкриття у Києві університету (це й сталося 1834 року), бачили його найпотужнішим центром рідної культури.

На хвилі духовного піднесення М. Гоголь написав і видав (1835) продовження „Вечорів..." – збірку повістей „Миргород". Її читачі сприйняли з ще більшим захватом. Особливо вразила сучасників історична повість „Тарас Бульба". Це був перший після „Енеїди" І. Котляревського гимн козацькому лицарству.

Творчість М. Гоголя (насамперед „Тарас Бульба"), поруч з писаннями інших українських авторів, надихнула на поетичне слово молодого Тараса Шевченка. За прикладом М. Гоголя, Т. Шевченко створив (у поемі „Гайдамаки") образ Івана Ґонти – лицаря, що жертвує навіть своїми дітьми в ім'я України.

Більшість мрій і задумів в умовах деспотичної імперії М. Гоголеві не вдалося здійснити. У Київ письменника так і не пустили, призначили викладачем Петербурзького університету. Наступного року він залишив університет, розуміючи, що це зовсім не та справа, про яку вони з М. Максимовичем мріяли.

Попри всі духовні метання, М. Гоголь завжди залишався українцем. Любив готувати українські страви для дружніх вечірок, часто співав українських пісень, танцював гопак, у товаристві не раз переповідав українські леґенди, анекдоти, думи.

Знову й знову постає сакраментальне запитання: то чий же письменник М. Гоголь?

Найбільш виваженою видається у цьому пляні позиція Валерія Шевчука: „При національній атрибутації того чи іншого письменника треба зважати не тільки на те, якою мовою він писав, а передусім, про кого, як і для кого творив...".

Фестиваль фільмів Сергія Параджанова

ЛОНДОН, Велика Британія. – Перший фестиваль фільмів Сергія Параджанова почався у Великій Британії – у Лондоні та Брістолі. В лютому, березні і квітні тривають фільмові покази, фотовиставки, симпозіюми та концерти, щоб цим способом вшанувати життя та діяльність леґендарного фільмового режисера С. Параджанова (1924-1990) – автора 14 кінофільмів, одного з титанів фільмової індустрії XX ст.

5 березня у британському фільмовому інституті у Лондоні директор симпозіюму та виставки Єлизавета Фабріці говорила про життя та творчість цього унікального мистця, якого високо цінували Федеріко Феліні, Андрій Тарковський, інші відомі режисери. Про С. Параджанова писав Жан-Люк Ґодарт: „У фільмовому храмі маємо зображення, світло і реальність. Сергій Параджанов був майстром цього храму“.

Про бурхливе і надзвичайно цікаве життя та творчу діяльність С. Параджанова вже багато написано, але варто нагадати про людину, яка в історії українського фільму посіла важливе місце трьома фільмами на українські теми: „Українська рапсодія“ (1961), „Тіні забутих предків“ (1964) та „Фрески Києва“ (1966). Причому усі кінокритики одноголосно вважають, що з усіх його фільмів, які принесли йому міжнародне визнання, найважливішим був фільм „Тіні забутих предків“.

С. Параджанов народився 9 січня 1924 року у Тбілісі, Грузія. Батьки Овсен Параджанов та Сірануш Бежанова були вірменами. Охрещений у Вірменській церкві як Саркіс Параджанян, він уже від ранніх літ вибрав артистичний шлях у музичній та мистецькій школі Тбілісі, від 1945 року вчився також балетних танців. Йому вдалося продовжити навчання у Всесоюзному державному інституті кінематографії у Москві, після чого він дістав призначення до кіностудії Олександра Довженка в Києві, де під успішним керівництвом Ігора Савченка та О. Довженка створив декілька коротких документальних фільмів – „Молдавська казка“ (1952), „Наталя Ужвій“ та інші.

У 1955 році одружився з Світланою Щербатюк, яка народила йому сина Шурена у 1958 році. Подружжя тривало шість років.

Після фільму „Тіні забутих предків“, який одержав міжнародне визнання і ряд престижних фільмових нагород, С. Параджанов створив успішний фільм „Колір ґранату“ (1968) – про життя вірменського поета Саят Нова. Фільм починається словами поета: „Я є чоловік, життя якого і душа є тортурою“. Ці слова повторюються через увесь фільм.

Творче життя С. Параджанова не могло розвиватися під контролею з боку влади, особливо коли йшла мова про незалежний спосіб роблення фільмів. С. Параджанова арештували у 1973 році і засудили на п’ять років тюрми. Ув’язнений він був чотири роки і чотири місяці, потім знову був арештований і перебував в різних тюрмах Києва та Тбілісі.

Загалом ув’язнення тривало вісім років. Йому заборонили фільмувати чи працювати у цій галузі. У цей час він заявив: „Я – вірменин, уродженець Грузії, у російській тюрмі ув’язнений за те, що я – український націоналіст“. С. Параджанов ставав в обороні українського народу і його культури, за що й потрапив у неласку до КҐБ. Відомі кіномистці на Заході проводили кампанії за його звільнення. Не допомогло й те, що він одержав „Золоту пальму“ на кінофестивалі у Каннах (Франція).

Помер С. Параджанов від раку легень, як вислід того, що його тримали у холодних камерах. 2 липня 1990 року в Єревані перестало битися його серце. У 1991 році і Єревані відчинено Музей С. Параджанова, у 1993 році встановлено меморіяльну дошку на будинку, де він жив у Києві, а у 1997 році відкрито його пам’ятник на кіностудії ім. О. Довженка у Києві.

За програмою фестивалю фільмів С. Параджанова 27 лютого у Вірменській церкві св. Єгіче відбувся концерт у його пошану. У вечірніх годинах церкву заповнила міжнародна авдиторія. Ведуча програмою Новріца Матосян привітала присутніх і розповіла про життя та діяльність майстра, згадала про Україну та українську культуру.

У програмі виступили піяністка Крістіна Аракелян, меццо-сопрано Анаіс Геґоян, Тіґран Алексанян та Ара Бедросян (перший – на своєрідній сопілці „дудук“, а другий – на барабані „деголь“ заграли старовинні вірменські композиції). Був також виступ Юрія Мехітова, який був знайомий з майстром і впродовж 11 років знімав при різних нагодах світлини, які було показано на виставках у Лондоні та Брістолі.

На спеціяльному екрані показано уривки фільмів С. Параджанова, поміж якими були й „Тіні забутих предків“. До програми вечора запрошено Український катедральний хор „Промінь надії“ собору Пресвятої Скитальчої Родини у Лондоні під керівництвом Петра Кочанського.

Хор виконав „Думи мої“ на слова Тараса Шевченка (музика К. Борисюка, обробка Євгена Козака), „Щедрівку“ в обробці Кирила Стеценка і Олександра Кошиця, „В гаю зеленім“ – народну пісню в обробці Філарета Колесси, а завершив лемківською піснею „Наша Аннічка“ (обробка Є. Козака). У Британському кіноінституті 4 та 15 березня було показано „Тіні забутих предків“, а 3 і 12 березня – „Українську рапсодію“.

У Брістолі від 1 до 23 квітня у театрі „Арнольфіні“ відбудуться покази фільмів С. Параджанова, у Брістольській ґалерії 1-15 квітня триватиме експозиція фотографій Є. Мехітова.

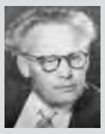
Володимир Луців

Портрет Сергія Параджанова на програмці лондонського фестивалю.

Виступає хор „Промінь надії“ з собору Пресвятої Скитальчої родини у Лондоні. *Фото: Ігор Полатайко*

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Квітень 2010 року, ч. 116

Десятий міжнародний конкурс з української мови

Нещодавно в усіх обласних центрах України, а також у Севастополі та Києві відбувся четвертий загальнонаціональний етап 10-го конкурсу з української мови ім. Петра Яцика.

Відомо, що цю важливу для відродження української духовности подію своїм напутнім словом благословили президент Ліґи українських меценатів Володимир Загорій, виконавчий директор цієї Ліґи Михайло Слабошпицький, Герой України Іван Драч, голова Всеукраїнського товариства „Просвіта" Павло Мовчан, Посол Юрій Щербак, академік Ярослав Яцків, Народні артисти України Наталія Сумська та Богдан Бенюк, представники діяспори Олексій Коновал, Валентина Домазар, Леонід Ліщина та багато інших відомих і авторитетних в українському світі людей.

Для участи в четвертому етапі конкурсу в усі обласні центри країни, від Луганська до Ужгороду й від Чернігова до Одеси, з конкурсними завданнями, нагородами і дипломами для переможців обласних етапів роз'їхалися відомі письменники, представники Міністерства освіти і науки, а також Ліґи українських меценатів.

У Києві четвертий етап конкурсу відбувся на базі Київського міського педагогічного університету ім. Бориса Грінченка, до якого з'їхалися 36 киян (з них – дев'ять студентів київських вищих шкіл і 27 шкіл та коледжів) – переможців третього міського етапу.

В урочистостях взяли участь не лише учасники конкурсу, а й їхні рідні, вчителі, друзі й, таким чином, подія перетворилася у незабутнє свято рідної мови.

Конкурс відкрила Світлана Василенко, заступник директора Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету ім. Б. Грінченка.

Від імені Ліґи українських меценатів присутніх привітав заступник головного редактора газети „Літературна Україна", член Національної Спілки письменників України, д-р Сергій Козак, який вручив дипломи переможцям третього етапу конкурсу.

Учні та студенти отримали дипломи Ліґи українських меценатів зі спеціяльними відзнаками фармацевтичної фірми „Дарниця", Церковного Братства Австралії у пам'ять археографа Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського Андрія Фелонюка, а також цінні подарунки. А потім у присутності учасників конкурсу були відкриті конверти з завданнями.

Четвертий етап конкурсу ім. П. Яцика засвідчив, що ця акція з української мови не лише вдається відбувається в Україні, а вже вдесяте духовно оживляє Україну.

Максим Літерат

Зміни в управі Фундації

Фундацію ім. Івана Багряного засновано 1975 року. Спершу з'їзди та вибори семи членів управи та двох кандидатів в управу відбувалися на з'їздах членів Фундації. Але з роками через розпорошеність членів у США, Канаді та інших країнах з'їзди почали відбуватися письмові. За пройдені роки головами Фундації були Галина Воскобійник, Олександер Скоп та найдовше – Анатолій Лисий.

В кінці 2008 року на заступника голови Фундації був вибраний Віктор Педенко, який несподівано відійшов в потойбічний світ. Згідно зі статутом Фундації члени управи можуть робити зміни в управі, тому заступником голови Фундації на місце В. Педенка вибрано Віру Боднарук, яка є також головою Товариства української мови в Чикаґо (взимку вона, як і інший член управи – Федір Гайовий, мешкають на Фльориді).

Сьомим членом управи Фундації вибрано Петра Гурського з Філядельфії, який був кандидатом в члени управи, активного колись в праці Об'єднання демократичної української молоді, керівника ряду мистецьких одиниць, активного громадського діяча. Іншим кандидатом в члени управи є Володимир Григоренко.

Головою Фундації тепер є Г. Воскобійник. В. Боднарук – заступник голови, Ф. Гайовий – секретар, Олексій Коновал – скарбник і референт преси та інформації, Андрій Смик, Василь Коновал та П. Гурський – члени управи.

„Хартія „Пам'ять" просить допомоги

Миргородська громада на Полтавщині протягом трьох років збирає фонди на пам'ятник „Жнива скорботи" тим, хто знайшов свій останній спочинок від штучно влаштованого Москвою Голодомору 1932-1933 років на залізничній станції Миргород. В страшні голодні роки селяни приходили на станцію, щоб поїхати кудись потягом і придбати для своєї голодуючої родини харчів.

Не дочекавшись потяга, вони померли на станції. Їхні тіла виносили в рови поблизу станції й присипали землею. На тому місці, де були поховання, почалося спорудження меморіяльного комплексу жертвам Голодомору.

Управління Полтавської єпархії Української Православної Церкви Київського патріярхату в листі за підписом Єпископа Федора пише: „Висловлюємо підтримку Миргородській міській громадській організації „Хартія „Пам'ять", яка розпочала спорудження Меморіяльного комплексу жертвам Голодомору 1932-1933 років „Жнива скорботи" в Миргороді. Звертаємося до всіх небайдужих людей та патріотичних організацій з проханням сприяти і допомагати „Хартії „Пам'ять" у важливій справі будівництва меморіялу жертвам Голодомору".

Організатори побудови меморіялу звертаються також до української громади США і Канади з закликом фінансово допомогти їм закінчити розпочатий проєкт. Пожертви можна надсилати Фундації ім. Івана Багряного на адресу, подану на цій сторінці, – з зазначенням, що це пожертва для Миргороду. Прислані гроші будуть вислані за призначенням.

Видано пісні Анички

Фундація інформувала про вихід шостого компакт-диску пісень Анни Чеберенчик (Анички) „Я ще люблю", на якому записаний марш Об'єднання демократичної української молоді „Ми об'їхали землю навколо" (слова Івана Багряного, музика Миколи Фоменка). Диск, записаний на студії у Львові коштом А. Чеберенчик та Ярослава Меркела, містить 18 пісень.

Багато осіб запитували, чи можна придбати текст пісень з цього диску. Книжечка текстів вже вийшла друком і її можна придбати, виславши чек на 5 дол. на адресу: Jaroslav Merkelo, 7415 Black Tree Lane, Citrus Heights, CA 95610.

Щиро дякуємо за підтримку

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі особи: 2,000 дол. – **Галина й Олексій Воскобійники** для журналу „Бористен" в Дніпропетровську; 200 дол. – **Емілія й Іван Бреньки** для газети Спілки письменників України „Літературна Україна" в Києві; 100 дол. – **Оля й Ілько Марущаки** в пам'ять брата Олі – Сергія Омельченка.

Для дітей сиріт з фізичними вадами в Дніпропетровську прислали пожертви: по 150 дол. – **Анатолій Валюх-Брантон**; по 100 дол. – **Марія Андрусяк, Олександер Стрільбецький та Організація оборони чотирьох свобод України**; по 50 дол. – **Катерина Васильченко, Софія й Микола Петруші** та **Сільвія Білоброн**; 25 дол. – **Ольга Скляр.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям і просить далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати в Україні пресі, сиротам та виданню книг на теми, які були заборонені комуністичною владою.

До Фундації звернулися з проханням про фінансову допомогу „Літературна Україна" та видавничий дім „Києво-Могилянська Академія" – на утримання Могилянської книгарні. В квітні 2009 року відкрилася книгарня, яка стала одним з осередків популяризації української наукової книги, особливо серед студентської молоді. Збільшення оплати за оренду приміщення та комунальні платежі примусили їх звертатися за допомогою. Пожертви для них можна присилати на адресу Фундації, й належність буде переслана за призначенням.

Не старійте до сторіччя

Кожен з нас хотів би бути молодим якнайдовше. Вживаємо різні ліки, сподіваємося, що за нашого життя буде відкрито таємничий еліксир молодости. Проте клітини тіла втрачають з часом значну частину води, тому шкіра в'яне, стає зморшкуватою. Відбуваються зміни й у внутрішніх органах, значна частина клітин гине, не поновлюючись. Сповільняється обмін речовин в організмі.

Та ми самі можемо затримати молодість. Найперший закон – це харчування. Вставайте з-за столу, не вгамувавши апетит повністю, тобто не переїдайте. Цього правила слід дотримуватися за будь-якого віку. У похилому віці клітини м'язів не ростуть, зате жирові клітини накопичуються активніше. Біле свіже печиво, макарони, солодощі перетворюються в організмі на товщ. Отже, хто не хоче набувати зайвої ваги, мусить віддавати перевагу сирові, молоку та пісному м 'ясу.

Не думайте, що вітаміни потрібні лише дітям. Дорослі особи, особливо похилого віку, теж мусять вживати їжу, багату на вітаміни. Що раніше буде впроваджене правило: їсти менше товщу, більше білків та вітамінів, то краще буде постачання крови тканинам організму, і відповідно довше ці клітини залишаться еластичними.

Важливою умовою збереження молодости є також спорт, гімнастика та фізична праця. На підставі багатьох дослідів зроблено висновок, що люди, які за умовами праці багато рухаються, живуть у середньому на вісім років довше від тих, у кого робота сидяча.

Серед чинників, що скорочують життя людей, перше місце посідають тютюн (куріння) та алкоголь. А з тих, що позитивно впливають на організм – перш за все, це сон. Сім-вісім годин спання – це ліки, яких нічим не заміниш.

Старіння – не хвороба, і затримати його уживанням ліків неможливо. Ліки впливають на продовження життя, але молодости не повертають.

Дописи
і листи
до Фундації
ім. Івана Багряного,
членські внески
і пожертви
просимо посилати
на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA

Сторінку редагує
Олексій Коновал

ДО 65-РІЧЧЯ ЗАКІНЧЕННЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Трагічна доля скалічених вояків

В статистичному дослідженні „Росія та СРСР у війнах ХХ ст. Втрати Збройних Сил" наведені дані про вибуття особового складу з Збройних Сил СРСР за роки Другої світової війни: „Демобілізовано за пораненнями, хворобами і віком 3,798,200 осіб, з них інвалідів 2,576,000 осіб". Каліками стали переважно 20-річні молоді люди. Держава не була готова надати їм соціальне забезпечення, каліки жебрали на вулицях та базарах і псували переможний настрій можновладців. Йосиф Сталін обрав звичний для нього метод: наказав ізолювати нещасних у віддалених місцях.

Інвалід Володимир Зак розповів в книзі „Нашестя на Валаам" про розправу з каліками у Києві: „Вночі органи провели облаву, зібрали усіх київських інвалідів і ешелонами відправили їх на Соловки. Без вини, суду і слідства. Говорили, що цю акцію організував особисто Георгій Жуков. Інвалідів вивезли не тільки з Києва, а й інших міст. Вивезли навіть так званих „самоварів" – людей без рук і без ніг. На Соловках їх іноді виносили на свіже повітря і підвішували на мотузках на деревах. Опісля забували зняти і каліки замерзали".

Такі облави повторювалися в кінці 1940-их років. Але пізніше інвалідів вивозили у спеціяльно утворені інтернати, котрі нагадували в'язниці. У калік відбирали пашпорти і вояцькі посвідчення – приречені на смерть не потребували документів. На острові Валаамі інваліди війни помирали сотнями, але на цвинтарі не збереглося й сліду – усі пішли в землю, не залишивши пам'яті про цей жахливий експеримент.

Свідчить Людмила Стельмах – літератор, віце-президент Фонду Михайла і Ярослава Стельмахів: „Пам'ятаю з дитинства: фронтовики без рук або без ніг їздили вулицями на дерев'яних підставках з коліщатками. А потім в одну мить кудись усі зникли. Набагато пізніше, потрапивши туристом на острів Валаам, я дізналася, що інвалідів війни без кінцівок, які своїми каліцтвами „псували пейзаж", насильно, відірвавши від сімей, вивезли на цей віддалений північний острів. І покинули на вимирання".

Такі спецпоселення виникли на півночі в колишніх Кирило-Білозерському, Горицькому, Олександро-Свирському монастирях. В Україні одним з місць такого ув'язнення калік став колишній монастир в селі Стрілеча біля Харкова, де у 1944 році на території лікувально-трудової виховної колонії була організована „психоневрологічна лікарня" республіканського значення, яка до 1953 року збільшилася до 600 ліжок.

Наталя Шипік з Маріюпільського державного гуманітарного університету в 2008 році вивчила долі покалічених фронтовиків в Донецькій області.

На 1 жовтня 1946 року тут було зареєстровано 42,849 інвалідів, але в цьому числі були лише зовсім нездатні до праці. Матеріяльне становище інвалідів було важким. Пенсії не вистачало навіть на те, щоб викупити картковий пайок. У 1947 році серед інвалідів війни було розподілено 2,226 платних речових американських подарунків. Лише кожний п'ятий міг би придбати щось з одягу, кожен четвертий – пару взуття, кожен 19-ий – американський подарунок. Але така матеріяльна допомога надавалася нерівномірно. Дослідник голоду 1947 року на Донбасі Олександер Задніпровський називав інвалідів війни серед тих, які найбільше постраждали від голоду. З всієї кількости інвалідів війни майже 23 відс. (9,473 особи) складали люди, які повернулося додому безногими, безрукими, сліпими, хворими на туберкульозу. Головною перешкодою в їх житті була слабка забезпеченість протезами.

Жінки-інваліди – окрема тема. Найчастіше вони залишалися самотніми і безпомічними. У таких була одна дорога – на острів Валаам та в інші радянські резервації.

Учасник війни Микола Нікулін написав у своїх спогадах: „Кожен, хто повернувся з пекла війни, ніс в собі душевну травму. Рятувалися, хто як міг. Один пив, інший, втративши моральні орієнтири, ставав бандитом... Були й такі, котрі вимагали правди-матінки. Таких швидко забирали в концтабір на „лікування". З інвалідами вчинили інакше: їх зібрали й відправили на далекі острови, щоб ті каліки своїм виглядом не псували пейзажу столиць... Усі вони там й померли".

Відома київська письменниця Євгенія Кононенко пише у спогадах: „У нашому містечку майже ні в кого з моїх ровесників не було батька. А в кого був, то якесь п'яне одоробло… Коли я вже був дорослим, мама розповіла мені, що на початку п'ятдесятих кілька років працювала в Карелії в будинку інвалідів Вітчизняної війни. Туди їх усіх позвозили з базарів, де вони жебракували відразу по війні. Там були й такі, хто навіть жебракувати не міг. Зовсім страшні каліки, без рук та без ніг".

Євген Кузнецов в книзі „Ваaламський зошит" пише: „Інвалід, який жебрав на вулиці, був неприйнятний для влади в Москві, Ленінграді, Києві, Мінську, Одесі, Дніпропетровську, Харкові, у Новосибірську, куди Сталін плянував перенести столицю СРСР. Інвалідів ізолювали під Харковом в селищах Високому, Стрілечому... І на Валаамі. У 1944 році, після підписання сепаратної угоди між СРСР і Фінляндією, фінський гарнізон без бою залишив острів. І в 1950 році тут розмістили Дім інвалідів війни. Міста були очищені від калік. Влада карала своїх інвалідів-переможців за каліцтва, за втрату сімей, жител, зруйнованих війною. Карала злиденним утриманням, самотністю, безвихіддям. На кожного чекала лише могила на забутому монастирському цвинтарі.

Коли на острів стали привозити туристів, каліки на візках, зроблених з дошки з чотирма коліщатками, на милицях поспішали за шість кілометрів, щоб побачити людей зі світу. Показувати цю резервацію туристам було заборонено. За це карали позбавленням праці і викликами в КҐБ. Усе ж дехто там бував попри заборону. Особливо жінки, які втратили своїх чоловіків на війні і тепер плекали надію знайти їх на острові.

В інтернеті (http://ehorussia.ru/forum/showthread.php?t=939) свідчить жінка, яка назвала себе „северянка": „Після війни міста були наповнені людьми, які втратили в боях руки і ноги. Саморобні візочки, на яких ковзали між перехожими людські обрубки, милиці і протези псували благочинність світлого соціялістичного сьогодення. І одного дня інвалідів не стало. Їх зібрали за одну ніч спеціяльні загони міліції і державної безпеки, вивезли на залізничні станції і вислали в інтернати на Валаам, під Харковом в селища Високе, в Стрілече, під Бахчисараєм, в Омську, Барнаулі, на Сахаліні і у Вірменії. Уся країна, як мережею, була вкрита такими інтернатами".

Але владі було цього замало. 20 лютого 1954 року міністер внутрішніх спарв Сергій Круглов доповів Микиті Хрущову, що тільки у 1953 році у містах було затримано 182,342 жебраки, 70 відс. яких складають інваліди війни, які самовільно залишили інтернати. Він пропонував перетворити будинки інвалідів на „закриті заклади з особливим режимом". Так каліки опинилися у в'язницях.

Олександер Довженко писав у кіносценарії „Україна в огні": „Яка величезна безліч жертв війни: калік, безруких, безногих, сліпих, поранених і покалічених наших людей живе сьогодні в глибокому тилу… А скільки вдів, скільки сиріт... Чи це не трагедія народу?" Москва не дозволила йому зняти цей фільм.

Олександер Даніель, член правління правозахисного товариства „Меморіял", син колишнього політв'язня-дисидента Юлія Даніеля, пише про знищених інвалідів: „Чому про це тепер так мало говориться? Чому їх не називають поіменно? Адже ці люди кров'ю і ранами своїми заплатили за перемогу? Чи про них і тепер теж не можна згадувати?"

Левко Хмельковський

Монастир на острові Валаам, в якому в 1940-1950 роках ізолювали інвалідів війни. Фото: Фелікс Хмельковський

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

вітає

СВОЇХ ЧЛЕНІВ, ДРУЗІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ
ПО СВІТУ РОЗСІЯНИХ

З ВЕЛИКОДНЕМ

та бажає

злагоди, миру і світлої радості
в ці величаві святкові дні

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

УПРАВА УВАН

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

З Великим празником Воскресіння Христа

Щиро вітає Український Вільний Народ в Україні, щиро вітаємо Ієрархів Українських Церков на Батьківщині й на поселеннях, Провід Організації Українських Націоналістів (б) і Голову Стефана Романіва та все членство ОУН, всі громадські й політичні організації, усі братні організації Світової Конференції Українських Державницьких Організацій, Світовий Конгрес Українців, Український Конгресовий Комітет Америки, Членів керівних органів ООЧСУ, Управи Відділів, усе членство та їхні родини та **бажаємо Веселих Свят!**

Христос Воскрес! ***Воїстину Воскрес!!***

Головна Управа ООЧСУ

Національний Університет "Києво Могилянська Академія" та Києво Могилянська Фундація

Вітають з Великодними Святами
і бажають здоров'я, наснаги до життя та відновлення духовних сил в цей весняний час.

Дякуємо всім жертводавцям за підтримку.

P.O.Box 46009,Chicago, IL 60646, Тел 773.685.1828, Факс 773.794.1654, www.kmfoundation.com
Києво Могилянська Фундація зареєстрована, як неприбуткова організація під кодексом 501(c)(3).
Згідно податкового законодавства Ваші датки можна відтягнути від податків.

УПРАВА 234 ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

щиро вітає

ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ, ЇХ РОДИНИ
та ВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД

з

ВОСКРЕСІННЯМ ХРИСТОВИМ

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ***ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!***

За Управу:

АНДРІЙ ҐАВДАНОВИЧ, голова **ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**, секретар

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ у США

щиро вітає

Ієрархії Українських Церков,
Проводи всіх Українських Організацій
та Братніх Організацій в діяспорі і в Україні,
Відділи та Членок УЗХ, Українську Громаду
та всіх Жертводавців і Добродіїв

з нагоди

СВІТЛОГО ПРАЗНИКА ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

СПОРТ

Нетрадиційний огляд знайомих місць

Репортаж з Ню-йоркського півмаратону

Минулого року взяти участь в Ню-Йоркському півмаратоні не вдалося. Тоді ню-йоркці реєструвалися через інтернет, але в перший день зголошень я не мав доступу до інтернету. Нічого не підозрюючи, вирішив зголоситися наступного дня. Був лютий, а біг мав відбутися аж через пів року, наприкінці липня. І яким же був мій подив, коли виявилось, що за декілька годин всі 10 тис. стартових позицій були розкуплені!

Що стосується цьогорічного старту, то свою кандидатуру я подав на льотерію у першу ж хвилину її відкриття – і наприкінці січня отримав повідомлення, що місце серед 12 тис. офіційних учасників другого (після Ню-йоркського маратону) за популярністю старту – мені ґарантовано.

В попередні роки Ню-йоркський півмаратон (13.1 милі) проводили влітку. Що саме спонукало організаторів перенести його на 21 березня, мені не відомо, але це було цілком виправданим: замість літньої спеки і духоти – свіжий березневий вітерець і приємне весняне ранкове сонце.

Найбільшою атракцією цього старту є можливість пробігтись Сьомою Авеню, через всесвітньо відомий Таймс-сквер, людною 42-ою вулицею і далі вздовж Гадсону — Вест-сайд-гайвеєм. Чимало непричетних до цього бігу висловлювали щирий подив: як це так, що заради спортивної події можуть на пів дня перекрити найважливішу дорогу на заході Мангетену?

12 тис. стартуючих – це дуже багато люду: плече до плеча, спина в спину – від 92-ої вулиці до 107-ої.

Серед провідних бігунів – традиційно багато етіопців та кенійців. Досить численно були представлені Канада, Австралія, Італія, Ірляндія, Великобританія, Швеція, Бразилія, Мексика, Німеччина. Всього ж на старт вийшли представники з-понад 50 країн світу, зрозуміло, також і з України.

Після низки привітань, серед них – від президента клюбу-організатора New York Road Runners (NYRR) Мері Вітенберґ, леґендарного Гейла Ґебрсілазі – людини, що показала найкращий у світі результат на маратонській дистанції за всю історію, та відспівання американського гимну, дано старт. Через дві з половиною хвилини я, що стояв приблизно на 4-тисячній стартовій позиції, вже мав змогу бігти, а через чотири хвилини нарешті перетнув лінію старту.

Біглось легко. Перші три милі чомусь навіть здавалось, що біжу весь час вниз. Пункти з напоями, що стояли через кожну милю, здебільшого пробігав. Скористався лише з тих, що були розташовані на першій, сьомій та 10-ій милях.

На перших трьох кілометрах довелося обігнати чималу кількість повільніших спортовців, проте після того, як кожен знайшов більшменш відповідний для себе темп бігу, за невеликими винятками, вже ніхто спереду і збоку бігти не заважав. Щоправда, з 4-ої милі вже я заважав іншим – багато сильніших спортовців, котрі з різних причин стартували позаду, врешті змогли пробитись крізь густий рухливий натовп і мало-помалу ставали на „свої" позиції.

Водночас зауважив, що протягом довшого часу поруч зі мною біжать приблизно ті ж особи. Декотрих навіть „призначив" для себе маркерами, за якими оцінював власну швидкість. Найближчими виявились 30-річна власниця рожевої сорочинки та приблизно 55-річна – голубої. То один „маркер" мене пережене, то інший. Потім настає моя „черга" їх переганяти – ця своєрідна гра розвіює монотонність бігу...

Ще цікаво було спостерігати за швидкозмінними краєвидами. Ось зліва з лісу виринає Метрополітен, музей мистецтв, відтак справа „голка Клеопатри", далі зліва – розкішний ковзанярський центр Волмен Ринк, справа живописні берега озера Центрального парку; знову зліва – подвійна вежа „Сан Ремо", справа – резервуар ім. Жаклин Кенеді-Онасіс. Ще далі – три горби, довгий спуск до Гарлему, і зауважую до болю знайоме місце, де я місяць тому протягом цілого як доброволець допомогав клюбові в проведенні забігу на підтримку потерпілим від землетрусу в Гаїті. Між іншим, тоді клюб зібрав для цієї мети майже 500 тис. дол.

Ще трішки – і перші шість миль, тобто повне коло довкола парку, вже позаду. Після того, як ще раз побачив голку Клеопатри і Волман Ринк, минувши восьму милю, нам нарешті „дозволили" вибігти з Центрального парку, по всій ширині Сьомої Авеню, в напрямку Таймс-скверу. Враження незабутнє. Особливо, коли після 56-ої вулиці вся авеню, з багатьма тисячами бігунів і вболівальників відкрилась внизу, неначе на долоні. Навіть заради цього вартувало виходити на старт!

Добігаю до Таймс-скверу. Справа на бил-борді нас вітає Далай-лама, а дещо далі – спеціяльно для цієї оказії виставлена нова багатоповерхова реклама „NASDAG". Поліцейські надійно нас оберігали, вболівальники гаряче вітали, а рокгрупи затято напружували струни своїх інструментів та голосів...

По дорозі до набережної Гадсону обігнав свій „голубий" маркер. Але декількох секунд, що я витратив на ковтання на бігу енерґетичного желе і пів склянки води, вистачило, щоб він знов опинився метрів 50 попереду.

Після скруту на 180 градусів біля музею-крейсеру на Гадсоні вбігаю на Вест-сайд-гайвей і бачу попереду хмаросяги Мангетенського давнтавну – місце фінішу. Враження так само незабутні: світлофори весь час вказують „зелене", а дорожні вказівники з інтервалом в п'ять вулиць попереджають, що до Лінкольн-тунелю треба з'їжджати на „Exit 5"... Поволі знов доганяю свого „голубого" маркера, а близько 11-ої милі навіть переганяю.

А пульс тим часом невпинно зростав. Якщо після першої милі він був на рівні 145, після п'ятої – 155, то тепер уже – понад 165 ударів за хвилину. Час наче сповільнився, а давнтавн все ще здавався десь далеко-далеко. Врешті минула й 12-та миля. І тут невідомо звідкіля з'явився голубий „маркер", що все прибавляв у швидкості – в той час, як мені доводилось докладати значних зусиль, щоб утримувати попередній темп. Спокуса утриматись за „маркером", звичайно, була, але для цього необхідно було зважитися на дуже неприємну зону максимального ритму серцебиття. А це означає біль і скреґіт зубів; виграш – якісь секунди, а відновлення вимагатиме багато днів, а то й тижнів. Це той бар'єр, що відділяє професійний спорт від занять задля власного здоров'я...

Добровольці на фініші.

Вітання з Таймс-скверу.

На фініші: 1 година 47 хвилин і 27 секунд, це 3,026-ий результат. Як на мене і на цей сезон, це навіть краще, ніж я сподівався...

Драматичною виявилась боротьба серед провідних бігунів, як серед чоловіків, так і серед жінок. Згаданий вище визнаний фаворит змагань та рекордсмен цієї траси (59 хвилин і 24 секунди – у 2007 році), етіопець Г. Ґебрсілазі справді задав достойний темп, і лише 33-річний кенієць Пітер Камаїс був здатний протриматись відносно неподалік від нього.

Проте біля восьмої милі Г. Ґебрсілазі внаслідок середньої тяжкости приступу астми зупинився на цілу хвилину. Потім він зробив ще спробу продовжити біг, але невдовзі був змушений зійти з дистанції. Натомість П. Камаїс, котрий, завдяки намаганню не відстати від Г. Ґебрсілазі, значно відірвався від суперників, випередив найближчого конкурента на 45 секунд та переміг з результатом 59 хвилин та 53 секунди.

У боротьбі за друге і третє місця кенієць Мозес Кіґен Кіпкосґеі та американець Мо Трафег на відмітці 13-ої милі наблизились плече до плеча, а на останніх 200 метрах влаштували спринтерську гонку. Кенієць виявився на 1 секунду швидшим – 1 година і 38 секунд.

Серед жінок в першій половині дистанції рекордсменка США з півмаратону Діна Кастор випереджувала суперників на 30 секунд. Однак 36-річна мешканка Токіо Мара Ямаучі, котра виступала під прапором Великобританії, змогла наздогнати американку і перемогла з 18-секундним відривом: 1 година 9 хвилин і 25 секунд. Тепер вже Д. Кастор мала увімкнути всі свої спринтерські резерви, щоб зберегти другу позицію. Її результат – 1 година 9 хвилин і 43 секунди відповідав попередньому рекордові цієї дистанції, встановленому олімпійською призеркою Катериною Ндеребі. Мексиканка Мадаї Перез закінчила біг третьою, відставши від Д. Кастор всього на дві секунди.

П'ятеро найшвидших чоловіків і жінок отримали можливість розділили найбільший немаратонський призовий фонд у США – 100 тис. дол., причому безпосередньо самі переможці отримали по 20 тис. дол.

А пересічних учасників порадувала не тільки ідеальна погода, але й бездоганна організація заходу і післяфінішного фестивалю навколо затишної затоки Норт-ков в Бетері-парк-ситі. А там, окрім різних розважальних заходів, була організована льотерія, чи не найбільшим призом якої вважалась ґарантована участь в наступному Ню-Йоркському півмаратоні. Залишалось небагато часу: 20 березня 2011 року – не за горами.

Степан Слуцький,
учасник змагань

Старт у Центральному парку.

ПОСТАТІ

Нестор Пилипець був великим приятелем українського летунства

В першу болючу річницю після смерти Нестора Пилипця, що сталася 3 квітня 2009 року, хотів би поділитися з читачами газети спогадами про цю неординарну людину і великого патріота України.

Н. Пилипець народився 1937 року в селі Білі Ослави Івано-Франківської области.

Н. Пилипця я знаю більше 30 років, відколи мені випало очолювати представництва „Аерофлоту" в Ню-Йорку і Вашінґтоні, а потім українських авіоліній в США. На час нашого знайомства він працював на відповідальних посадах в Авіяційно-транспортній асоціяції Америки (АТА), а згодом, останні 25 років, її віце-президентом. Наскільки мені відомо, це був поодинокий випадок, коли український іміґрант, що прибув до Америки з далекого українського села, досяг такого високого рівня в американській авіяційній галузі.

В АТА входять 21 авіокомпанія США та чотири чужоземних (серед них – KLM), що перевозять 95 відс. пасажирів і вантажів в США або більше половини світових авіяперевезень.

Н. Пилипець був відповідальним за основу діяльности авіокомпаній-членів АТА – розроблення програм-стандартів і практику їх впровадження для досягнення найбільш продуктивних результатів. Ці програми обіймали обслуговування пасажирів і вантажів, безпеку авіокомпаній, фінансове обслуговування та удосконалення якості перевезення пасажирів і вантажів.

Крім цього, Н. Пилипець був членом Ради директорів кількох споріднених з АТА корпорацій, а саме – авіяційних вантажів, продажу авіоперевезень (ARC) та туристичної асоціяції.

З перших днів нашого знайомства, дізнавшись, що я з України, Н. Пилипець запропонував мені допомогу і підтримку у вирішенні проблемних питань. А їх було чимало. Ось хоч би такий приклад. Ще за радянських часів чимало українців США і особливо Канади відвідували туристами Україну. Але спочатку їм треба було летіти до Москви, а потім перелітати до Києва. Це було страшенно незручно, оскільки з Москви на Київ літак вилітав з іншого летовища. Прямі лети до Києва з капіталістичних країн були заборонені директивою Центрального комітету Комуністичної партії. Винятком були Москва і Ленінград. На це було багато скарг від українських туристів.

Порадившись, Н. Пилипець підготував листа від туристичної асоціяції „Аерофлоту", а потім сам неодноразово телефонував до Москви. Після довгих зволікань питання було вирішене. Мабуть, ще й тому, що керівник „Аерофлоту" теж походив з України. Таким чином, рейс Монреаль-Москва став виконуватись в 1976-1977 роках з приземленням в Києві, де виходили всі канадські і американські туристи, а на їхніх місцях, що звільнялися, вилітали до Москви задоволені київські пасажири. Це були перші трансатлантичні рейси в Україну.

Коли я працював в Києві у 1983-1991 роках відповідальним за міжнародні авіоперевезення, Н. Пилипець неодноразово телефонував до мене в Україну, і ми обговорювали питання прямих українських рейсів до Америки, відокремлення від „Аерофлоту" і створення української незалежної авіокомпанії.

В телефонних розмовах я розповідав йому, що ми ведемо інтенсивні переговори з французькими фірмами стосовно перебудови летовища „Бориспіль" і отримав від нього багато слушних порад, пов'язаних з переговорами.

Він був дуже розчарований, коли дізнався восени 1991 року, що „Бориспіль", відокремившись від „Авіоліній України" відмовився від уже підготовленого французами контракту. За цим дуже вигідним контрактом передбачалося будівництво терміналу та готелю в Борисполі, а також двох готелів в Києві, для яких міська рада уже виділила досить престижні місця.

Нове керівництво летовища „Бориспіль" вирішило провести реконструкцію з допомогою Австрії та Німеччини. На це Н. Пилипець зауважив, що ці країни не зацікавлені в розбудові авіяції України та її інфраструктури, оскільки вони не стануть створювати собі сильного конкурента принаймі на трансатлантичних авіомаршрутах, де вони перевозять в Україну левову частку пасажирів. На жаль, його прогнози виправдались.

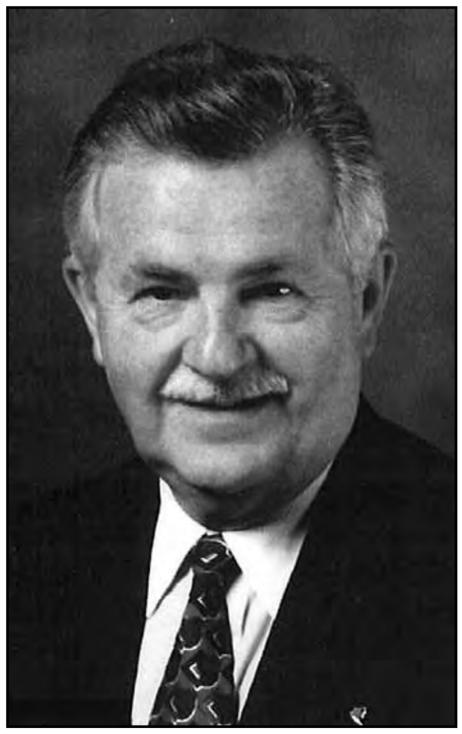
Н. Пилипець кілька разів літав в Україну і його дуже непокоїла убогість і тіснота пасажирських приміщень летовища, де люди були змушені по півтори-дві години чекати на свій багаж, а деякі з них навіть непритомніли у тій тісняві. Я запам'ятав його слова: „Летовище – це візитна картка держави і парадний в'їзд країни. Чи не соромно можновладцям і українським олігархам за Україну?".

Всебічну і неоцінену допомогу надав Н. Пилипець у відкритті летів Київ-Ню-Йорк 11 червня 1991 року ще під прапором „Аерофлоту", але вже з написом на літаку „Ер Юкрейн".

З отриманням Україною незалежности її авіяція відійшла від „Аерофлоту". Н. Пилипець знайшов у Вашінґтоні досвідченого юриста, котрий за досить низький гонорар протягом всього чотирьох місяців отримав від Департаменту транспорту США ліцензію для „Авіоліній України" на самостійні лети, що розпочалися 2 листопада 1993 року під синьо-жовтим прапором України. Це було свято для всіх українців.

Н. Пилипець посприяв, щоб Департамент транспорту США випустив з цієї нагоди спеціяльний бюлетень, де під заголовком „Україна першою з країн СНД відкрила прямі рейси Київ-Ню-Йорк" були розміщені дуже позитивна стаття з фотографіями освячення бюра „Авіоліній України" Владиками Антонієм і Василем Лостеном та інтерв'ю з представниками „Авіоліній України".

На прийнятті в Українському Народному Домі, де були присутні понад 500 осіб, Н. Пилипець прибув з Вашінґтону з офіційними представниками Департаменту транспорту та авіяційного бюра Держдепартаменту. Вони поздоровили українську авіокомпанію з цією знаменною подією.

Нестор Пилипець

Н. Пилипець був членом Ради директорів Airlines Reporting Corporation (ARC), через яку продавали авіяквитки більше 40 тис. туристичних аґенцій на лети всіх авіокомпаній-членів ARC. Я звернувся до нього з проханням посприяти, щоб якомога швидше „Авіялінії України" стали членом з тим, щоб на літаки України могли продавати квитки ці туристичні аґенції. Це була складна процедура. Та, маючи рекомендації і підтримку Н. Пилипця, ми уже через кілька тижнів стали членом ARC і мали доступ до американського авіоринку через всі 40 тис. аґенцій.

Н. Пилипець допоміг „Авіолініям України", використовуючи свої особисті добрі стосунки з керівництвом „Дельти", отримати найнижчі тарифи за обслуговування рейсів на летовищі ім. Кеннеді, що дало змогу заощадити кілька мільйонів долярів. Завдяки своєму високому авторитетові серед керівників авіокомпаній США, Н. Пилипець всіляко сприяв укладенню угод з багатьма провідними американськими авіокомпаніями. Згідно цих угод, вони підвозили нам транзитних пасажирів до України з усієї території США (до 70 пасажирів на кожен рейс).

Я безмежно вдячний Н. Пилипцю за те, що він познайомив мене з багатьма керівниками і управителями авіяційної індустрії США. Це допомогло мені вирішити безліч практичних питань для „Авіоліній України" і „Аеросвіту".

З допомогою Н. Пилипця ми зуміли в найкоротші терміни відправити прямі лети з Чикаґо до Львова та Києва, з Ню-Йорку до Львова та Івано-Франківська. Літаки були заповнені. Зараз багатьом навіть не віриться що такі маршрути ще не так давно були реальністю.

Н. Пилипець також допомагав у становленні державної авіяційної адміністрації України. При його активній участі були організовані у Вашінґтоні кількаденні семінари для керівництва та провідних фахівців цієї адміністрації.

Незважаючи на свою надзвичайну зайнятість, він часто сам телефонував до мене, запитував, які є проблеми, і завжди, не перебиваючи, терпляче вислуховував до кінця деталі. Радів успіхам „Авіоліній України" в США. Разом з тим для Н. Пилипця, як фахівця і вразливої людини – патріота України, було незрозумілим чому в „Авіолініях України" майже щорічно мінялись її президенти (за вісім років змінилось сім керівників).

З особливим розпачем Н. Пилипець зустрів новину, що Україна 7 квітня 2005 року інспекцією США була позбавлена першої категорії безпеки міжнародної організації цивільної авіяції і знижена до другої категорії безпеки. Інспектори ФАА знайшли в Києві вісім порушень, в основному документаційного характеру. Наприклад, не був затверджений Верховною Радою України „Повітряний кодекс". Зниження категорії безпеки означало, що Україна позбавлялася права на лети в США. „Аеросвіт", що виконував лети до введення санкцій не міг збільшувати частоту летів, вводити нові літаки, окрім двох зареєстрованих раніше, що й тепер літають до США.

З цим уже зіткнувся „Аеросвіт" на минулі Різдвяні свята, коли майже дві доби не виконувався лет, бо зламався зареєстрований літак, а замінити його на інший авіокомпанія не мала права, хоч інший літак був в наявності. Не може „Аеросвіт" також відкривати нові маршрути на території США (наприклад, до Чикаґо).

Це приниження для України, як авіяційної держави, що змогла збудувати найбільший в світі літак „Мрія", а леґендарний український авіоконструктор з Запоріжжя Федір Муравченко створив авіяційний двигун, аналогів котрому немає.

Н. Пилипець намагався якось допомогти і запитав у представників влади, скільки потрібно часу на відновлення першої категорії. Йому відповіли, що з досвіду інших держав на усунення таких порушень потрібно шість до 12 місяців. Але Україна попросила на це три роки. Обурений Н. Пилипець продеклямував мені видатну поетесу Ліну Костенко: „Отак воно і йдеться до руїни, отак ми погрузаємо в убозтві. Є боротьба за долю України, все інше – то велике мискоборство". Справді, тим високим чиновникам, що мають усунути недоліки, престиж України та її авіяції видається другорядною справою. Минуло уже не три, а п'ять років, а „Повітряний кодекс" в черговий раз знову був повернутий з Верховної Ради на доопрацювання.

Н. Пилипець відійшов на пенсію у 2006 році, але продовжував працювати як консультант в урядовій програмі „Наступне покоління в авіотранспортній системі", розрахований до 2025 року.

Він був високоерудованим фахівцем. Отримав освіту в Пенсильванському, Льежському (Бельгія) та Джорджтавнському університетах. Він був скромною, чуйною людиною з прекрасною християнською душею. Аристократ духу.

Понад усе він любив Україну. За заслуги перед нею і за утвердження ним авторитету української авіяції на американському терені Кабінет міністрів України нагородив Н. Пилипця Почесною грамотою.

Висловлюючи ще раз глибокі співчуття його дружині Любі з родиною, хочу вірити, що авіятори України збережуть і примножать світову славу столітньої історії української авіяції. Це буде найкращим пам'ятником Н. Пилипцеві – великому патріотові України.

Микола Кравець,
колишній перший генеральний
директор Українських
авіоліній в США
Ню-Йорк

ЦІКАВЕ І ПРИЄМНЕ

У довгу косу заплели красу

РІВНЕ.– Конкурс „Коса моя – краса моя", вже одинадцятий, 7 березня виявив серед 35 фіналісток переможниць у чотирьох вікових категоріях. Абсолютною чемпіонкою за найдовшою косою стала Оксана Кулінка. Довжина волосся цієї світловолосої красуні сягнула 132 сантиметри. Рекорд конкурсу в минулі часи становить 180 сантиметрів.

Красуні демонстрували водночас із зачісками розкішні сукні. Вдруге вони з’явились перед публікою в українському національному вбранні і з традиційною українською косою. А третього разу дівчата постали в образі лісових мавок. „Конкурс „Коса моя – краса моя“, назва якого взята з вірша Кобзаря, – розповідає головний режисер конкурсу Інна Матвійчук, – це своєрідний культ української краси“.

Цього року переможницею у номінації „Маленьке диво“ стала трирічна Мар’яна Колесник.

Євген Цимбалюк

Учасниця конкурсу Тетяна Дудіна. Фото: Євген Цимбалюк

Лелека дочекався весни

Галина Займак з лелекою.

МОСКАЛЕНКИ, Черкаська область – Близько 10 років тому на електричній опорі в городі Галини Займак жили лелеки. Минулого року один птах заплутався у дротах і загинув. Інший птах довго сумував, а потім зник. Залишилась маленька лелечка. Коли Г. Займак йшла до крамниці птах йшов за нею. Так було, коли вона поверталась додому. Оселилась молода лелека в неї на подвір’ї .

Спочатку Г. Займак спробувала оселити лелеку в хаті, але птахові це не сподобалось. Не сподобалось жити і разом з індиками та курями. Сподобалося жити окремо у хліві. Нелегко було в морози, та й з кормом важкувато. Адже потрібні риба та мясо. Так і живе лелека у Москаленках.

Олександер Костирко

Співучі таланти України

Тетяна Бреус

Коли співачка Тетяна Бреус співала на в концерті у центрі Сміли на Черкащині пісню з репертуару Народної артистки України Раїси Кириченко „Над моєю долею", над площею раптом з’явився журавель і почав кружляти над нею. Слухачі були схвильовані. Їм видалося, що то душа передчасно померлої Р. Кириченко над ними з’явилася.

Т. Бреус співала разом з Р. Кириченко в Черкаському народному хорі, до якого її 16-річною записала мама. Р. Кириченко якось назвала її своєю дочкою.

А вона закінчила вечірню школу, музичне училище і поїхала до Києва записуватися уже в студію хору ім. Григорія Вірьовки. Зарахували без іспитів, лише за виконання двох народних пісень.

Тепер співачка навчається в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв, працює провідним методистом районного будинку культури, співає в народному аматорському ансамблі української пісні „Дивограй". Улюблене є твір Народного артиста України, композитора Олександра Стадника „Чом засмутилася краса?".

Олександер Вівчарик,
Сміла, Черкаська область

Співає Тетяна Бреус. Фото: Олександер Вівчарик

Юлія Смага

Доля кожної людини – це вишитий рушник, на який ліг візерунком життєвий шлях. Таким рушником для Юлії Смаги стала пісня. Юна артистка вже виступала у Мадриді, Барсельоні, Толедо, Віяробледо, Мурсії, Валенсії, Йорет дель Марі, Мостолесі, Віянуева де Пардійо, інших містах Еспанії і Португалії, а також Румунії, Болгарії, Македонії. Вона народилася у 1996 році на Львівщині.

Свій перший виступ вона згадує з усмішкою, бо тоді їй було лише чотири роки. А у п’ятирічному віці дівчинка пройшла відбірковий тур і виступила на ґала-концерті „Мамині зіроньки“. Через рік вона поїхала в Еспанію, щоб побачитись з татом і там розпочала навчання у професійній консерваторії в Мадриді, де брала лекції гри на фортепіяні та сольфеджіо, займалася ліричним вокалом, брала участь у концертних програмах українців в Еспанії.

Вона представляла українську пісню на міжнародних фестивалях у Еспанії, в 2006 році виступила на міжнародному форумі у Києві „Український спів у світі“, а у 2008 році здобула золоту медалю на Міжнародному фестивалі у Каталонії „Еспанія“.

Перший альбом співачки „Квіти з далека“ був присвячений імігрантським дітям, які розкидані в усьому світі.

Анжеліка Смага,
Мадрид, Еспанія

Юлія Смага

ЗБОРИ 287 ВІДДІЛУ УНС
П’ятниця, 9 квітня 2010 р.

Whippany, NJ – Річні загальні збори відбудуться о год. 6-ій веч. в Українському американському культурному центрі Ню-Джерзі за адресою: 60 North Jefferson Road, Whippany, New Jersey. У програмі вибір делеґата на 37 Конвенцію УНС.

Управа Відділу

Президія Середовища Української Головної Визвольної Ради

ділиться сумною вісткою з членами й українською громадою, що 5 лютого 2010 р., у Чікаґо, перестaвився у Божу вічність на 88 році багатотрудивого життя

св. п. Сотник УПА
Володимир Сорочак - Ворон

Народився 22 лютого 1922 р.

Командир УПА на Холмщині, що на Закерзонні. 1948 р. перейшов рейдом до Західньої Німеччини. Член Середовища УГВР.

Дружині, синові, ближчій і дальшій родині складаємо глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумноою вісткою, що у п'ятницю, 5 березня 2010 р. несподівано відійшов у вічність

св. п.
БОГДАН ОДЕЖИНСЬКИЙ

Громадський діяч та довголітній секретар 216 Відділу Українського Народного Союзу.

Управа, відділи та члени Філядельфійської Округи УНС складають глибокі щиросердечні співчуття родині та знайомим Покійного.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

Ділимося сумною вісткою, що 31 березня 2010 року відійшов у вічність в Юніон, Н. Дж.,

св. п.
РОСТИСЛАВ МИКОЛАЄВИЧ ВАСИЛЕНКО

народився 27 червня 1920 року в Києві.

Заслужений артист України, педагог, актор, режисер, автор, поет.

Випускник Театральної студії ім. Івана Франка в Києві, актор театру ім. Володимира Блавацького, бакалавр педагогічних наук (Педагогічний інститут Отави, Канада), маґістер педагогічних наук (Торонтський університет, Канада), понад 20 років був директором середньої школи в Отаві. Автор книжки „Життя в ґримі і без" та багатьох дописів, статтей і рецензій.

Залишив у глибокому смутку:

дружину – Ію Василенко (Лісович) з дому Филипович,
внуків – в Америці Лярису, Роксоляну і Дмитра Смиків,
пасербицю – Рому Лісович з дітьми Александром і Кірою Миськів,
пасерба – Богдана Лісовича,
доньку – Ларису Швед в Україні,
внуків – Дмитра Шведа і Тетяну Кулешу в Україні,
правнуків – Володю Шведа, Дмитрика і Надійку Кулешів в Україні.

ПАНАХИДА буде відправлена в понеділок, 5 квітня о год. 6:30 веч., в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, NJ 07083-4039.

Відвідини – від год. 2-ої до 4-ої і від 6-ої до 8-ої веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у вівторок, 6-го квітня о год 9-ій ранку в Українській Православній Церкві св. Трійці, 836 Lyons Ave., Irvington, New Jersey, а відтак на Українському цвинтарі Св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Ню-Джерзі.

Вічна Йому пам'ять!

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

У глибокому болі в серці та з жалем повідомляємо родину, приятелів і все Українське громадянство, що в понеділок, 1 березня 2010 р. на 92 році життя, відійшов у вічність протодиякон УПЦ Київського Патріярхату та член капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка, наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.
ВОЛОДИМИР ПОЛІЩУК

нар. 27 січня 1919 р. в м. Луцьку на Волині.

Похоронні відправи відбулися в четвер, 4 березня у церкві св. Юрія в Ярдвеллі. Похований на Українському православному цвинтарі св. Андрія в м. Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – ОЛЕСЯ
син – АНДРІЙ з дружиною АРІАДНОЮ
дочка – ГАЛИНА з чоловіком ДЖАНОМ
внуки – ЗОРЯНА та МИХАЙЛО
правнучка – СОЛОМІЯ
братова – СУЗІ
племінники – СТІВЕН, ҐРЕҐ, ДАВИД, КРИС
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!
Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.
3.67%
APY*
Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. долярів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.
Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.
ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
*APY - Відсотки у річному відношенні. Дивіденда - 3.60% нараховувана денно може бути змінена без попередження.